

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

**Podnikání v České republice na základě živnostenského
oprávnění**

Martina Pavelková

Bakalářská práce

2018

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Martina Pavelková**
Osobní číslo: **E15284**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa: Veřejná ekonomika**
Název tématu: **Podnikání v České republice na základě živnostenského oprávnění**
Zadávající katedra: **Ústav ekonomických věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Záměrem bakalářské práce je vymezit podmínky a požadavky, které musí podnikatel splnit, chce-li provozovat živnost na základě živnostenského oprávnění. Dále bude charakterizována role živnostenského úřadu jako centrálního registračního místa. Podrobněji bude analyzován vznik a provoz řemeslných živností, které jsou převážně provozovány v provozovnách. Práce se bude věnovat specifickým podmínkám, které musí být při zakládání těchto živností splněny, a bude zahrnovat pokyny pro začínající podnikatele, jak při zakládání postupovat.

Osnova:

- Vymezení základních pojmů souvisejících se živnostenským podnikáním.
- Živnostenské oprávnění a podmínky pro jeho získání.
- Vznik a provoz vybraných řemeslných živností.
- Živnostenský úřad jako Centrální registrační místo.

Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 35 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

ČERNÁ, S., ŠTENGLOVÁ I., PELIKÁNOVÁ I., DĚDIČ J. Obchodní právo: podnikatel, podnikání, závazky s účastí podnikatele. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 9788075523334.

HORZINKOVÁ, E. Živnostenský zákon a předpisy souvisejí: s komentářem a příklady: podle stavu k 30.9.2012. Praha: Linde, [2013]. ISBN 9788086131979.

KAMENÍK, P. Živnostenský zákon: Zákon o živnostenských úřadech: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 9788074784712.

VANČUROVÁ, A., LÁCHOVÁ L. a VÍTKOVÁ J. Daňový systém ČR. V Praze: 1. VOX, 2016. Ekonomie (1. VOX). ISBN 9788087480441.

Vedoucí bakalářské práce:
Ing. Radka Kněžáčková, Ph.D.
Ústav ekonomických věd

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2017**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2018**

doc. Ing. Romana Provazníková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Jana Volejníková, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. září 2017

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracoval/a samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil/a, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl/a jsem seznámen/a s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako Školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 9/2012, bude práce zveřejněna v Univerzitní knihovně a prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 27. 6. 2018

Martina Pavelková

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych ráda poděkovala své vedoucí práce Ing. Radce Kněžáčkové, Ph.D. za její odbornou pomoc, cenné rady a připomínky, které mi pomohly při zpracování bakalářské práce. Zároveň bych ráda poděkovala rodině za podporu během celého studia.

ANOTACE

Tato bakalářská práce je zaměřena na živnostenské podnikání. Práce se věnuje vymezení podmínek a požadavků, které musí podnikatel splňovat, hodlá-li podnikat na základě živnostenského oprávnění. Část práce se věnuje vzniku a provozu vybraných řemeslných živností, které jsou provozovány převážně v provozovnách. Dále je charakterizována role živnostenského úřadu jako centrálního registračního místa. Zahrnuje postup začínajícího podnikatele směřující k získání živnostenského oprávnění.

KLÍČOVÁ SLOVA

Živnostenský zákon, živnostenské oprávnění, živnostenský rejstřík, všeobecné a zvláštní podmínky provozování živnosti, odpovědný zástupce

TITLE

Business in the Czech Republic on the basis of the Trade License

ANNOTATION

This bachelor thesis is focused on Business on the basis of the Trade License. This thesis concerns of the conditions and requirements which must be met by entrepreneur for carrying on licensed trade. The part of this thesis is focused on notifying and also on carrying on selected vocational trade, which are mostly carrying on in the establishment. Next the thesis defines the role of the Trade License Office as a central registration point. The process of starting entrepreneur how to gain the trade authorization is included.

KEYWORDS

Trade licensing Act, trade license, The Trade Register, general and special conditions for performance of a trade, responsible representative

OBSAH

ÚVOD	10
1 HISTORIE A SOUČASNOST ŽIVNOSTENSKÉHO PODNIKÁNÍ.....	12
1.1 ŽIVNOSTENSKÝ ŘÁD.....	12
1.2 OBDOBÍ 1945 – 1989 A OBNOVA ŽIVNOSTENSKÉHO PODNIKÁNÍ PO ROCE 1989.....	14
1.3 ŽIVNOSTENSKÝ ZÁKON	15
1.4 ZÁKON O ŽIVNOSTENSKÝCH ÚŘADECH A SOUSTAVA ŽIVNOSTENSKÝCH ÚŘADŮ	17
1.5 NAŘÍZENÍ VLÁDY O OBSAHOVÝCH NÁPLNÍCH JEDNOTLIVÝCH ŽIVNOSTÍ	19
1.6 DALŠÍ VYBRANÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY	19
2 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ VE SPOJENÍ S USTANOVENÍMI ŽIVNOSTENSKÉHO ZÁKONA.....	21
2.1 PODMÍNKY PROVOZOVÁNÍ ŽIVNOSTI	28
2.1.1 <i>Všeobecné podmínky provozování živnosti .....</i>	<i>28</i>
2.1.2 <i>Zvláštní podmínky provozování živnosti .....</i>	<i>29</i>
2.1.3 <i>Překážky provozování živnosti .....</i>	<i>30</i>
3 POSTUP FYZICKÉ OSOBY PŘED ZAHÁJENÍM PODNIKATELSKÉ ČINNOSTI.....	32
3.1 ŽIVNOSTENSKÉ OPRAVNĚNÍ	33
3.2 VOLBA PRÁVNÍ FORMY.....	33
3.3 PRÁVNICKÁ OSOBA	35
3.4 FYZICKÁ OSOBA	36
3.4.1 <i>Charakteristika dokladů přikládaných k ohlášení.....</i>	<i>39</i>
3.4.2 <i>Ohlášení živnosti živnostenskému úřadu.....</i>	<i>47</i>
3.4.3 <i>Povinnosti podnikatele v souvislosti s provozováním vybraných řemeslných živností.....</i>	<i>48</i>
4 OBECNÍ ŽIVNOSTENSKÝ ÚŘAD JAKO CENTRÁLNÍ REGISTRAČNÍ MÍSTO	50
4.1 VYUŽITÍ SLUŽEB CENTRÁLNÍHO REGISTRAČNÍHO MÍSTA FYZICKOU OSOBOU.....	51
ZÁVĚR	55
POUŽITÁ LITERATURA.....	57
SEZNAM PŘÍLOH.....	62

SEZNAM ILUSTRACÍ

Obrázek 1: Schéma - rozdělení živností	22
Obrázek 2: Schéma – rozdělení živností dle vykonávané činnosti.....	23
Obrázek 3: Přehled subjektů oprávněných provozovat živnost.....	25
Obrázek 4: Schéma – podmínky provozování živnosti	30
Obrázek 5: Logo – Český podací ověřovací informační národní terminál	37
Obrázek 6: Přehled dokladů přikládaných k ohlášení řemeslné živnosti a volné živnosti českou fyzickou osobou.....	38
Obrázek 7: Proces získání živnostenského oprávnění	48
Obrázek 8: Využití centrálního registračního místa podnikatelem	51
Obrázek 9: Schéma pojištění	53

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Přehled dokladů k prokázání odborné způsobilosti pro živnost „Pedikúra, manikúra“	42
Tabulka 2: Přehled dokladů, kterými je možné prokázat získání úplné profesní kvalifikace podle Národní soustavy kvalifikací	42
Tabulka 3: Přehled dokladů k prokázání odborné způsobilosti pro živnost „Holičství, kadeřnictví“	43
Tabulka 4: Přehled dokladů k prokázání odborné způsobilosti pro živnost „Kosmetické služby“	43
Tabulka 5: Přehled dokladů, kterými je možné prokázat získání úplné profesní kvalifikace podle Národní soustavy kvalifikací	44
Tabulka 6: Přehled správních poplatků	46
Tabulka 7: Sazby pojistného na sociální zabezpečení osob samostatně výdělečně činných – hlavní činnost, včetně minimálního vyměřovacího základu v letech 2014 - 2018.....	52
Tabulka 8: Minimální měsíční zálohy osob samostatně výdělečně činných na zdravotní pojištění v Kč v letech 2014 – 2018	53

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

ADR	alternativní způsob řešení sporů (z anglického alternative dispute resolution)
CRM	Centrální registrační místo
Č.	číslo
ČR	Česká republika
EHP	Evropský hospodářský prostor
EU	Evropská unie
EUR	Euro
JRF	Jednotný registrační formulář
Kč	koruna česká
KŽÚ	Krajský živnostenský úřad
LZPS	Listina základních práv a svobod
Min.	minimálně
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
NP	Nemocenské pojištění
NSK	Národní soustava kvalifikací
Obr.	obrázek
Odst.	odstavec
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
OZ	odpovědný zástupce
Resp.	respektive
Ř. z.	říšský zákoník
Sb.	sbírka zákonů
Sb. hl. m. Prahy	Sbírka hlavního města Prahy
SZ	sociální zabezpečení
Tj.	to je
Tzn.	to znamená
Tzv.	takzvaný
ZP	zdravotní pojištění

ÚVOD

Předmětem této bakalářské práce je popis podnikání v České republice na základě živnostenského oprávnění. Živnostenské oprávnění je jedna z možných forem veřejnoprávního oprávnění. „*Živnostenské podnikání u nás v současné době představuje nejrozšířenější formu podnikání*“ [40].

V České republice (ČR) bylo k 31.12.2017 evidováno celkem 2 468 334 podnikatelských subjektů, z toho 2 009 927 fyzických osob a 458 407 právnických osob. Tyto subjekty vlastnily k témuž datu celkem 3 660 644 platných živnostenských oprávnění.

Primárním právním předpisem, který upravuje živnostenské podnikání je zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání. Živnostenský zákon upravuje nejen podmínky živnostenského podnikání, ale také kontrolu nad jejich dodržováním ze strany podnikatelů. S živnostenským podnikáním je však spjata celá řada právních předpisů.

Provozování živnosti není spojeno jen se získáním živnostenského oprávnění. Podnikateli vyplývají v souvislosti s provozováním živnosti rovněž povinnosti z jiných právních předpisů.

Cílem práce je vymezit podmínky a požadavky, které musí podnikatel splnit, chce-li provozovat živnost na základě živnostenského oprávnění. Dále bude charakterizována role živnostenského úřadu jako centrálního registračního místa. Podrobněji bude analyzován vznik a provoz řemeslných živností, které jsou převážně provozovány v provozovnách. Práce se bude věnovat specifickým podmínkám, které musí být při zakládání těchto živností splněny, a bude zahrnovat pokyny pro začínající podnikatele, jak při zakládání postupovat.

Tato bakalářská práce je rozdělena celkem do čtyř kapitol. Úvodní kapitola je věnována nejen exkurzu do historie. V roce 1859 byl vydán císařským patentem č. 227/1859 živnostenský řád. Ten platil na našem území až do konce roku 1965.

Součástí první kapitoly je stručná zmínka o období v letech 1945 – 1989, následovaná obdobím po roce 1989, kdy došlo k opětovnému obnovení soukromého podnikání. Živnostenské podnikání nejprve upravoval zákon o soukromém podnikání, který byl později nahrazen živnostenským zákonem. Druhá kapitola této práce pojednává o základních pojmech, a to ve spojení s ustanoveními živnostenského zákona. Zahrnuje rovněž informace o podmínkách, které musí podnikatel splnit, pokud chce provozovat živnost. Jedná se o všeobecné a zvláštní podmínky a překážky provozování živnosti. Třetí kapitola práce je

věnována postupu budoucího podnikatelského subjektu směřujícího k získání živnostenského oprávnění. Poslední kapitola bakalářské práce pojednává o tom, jak začínající podnikatel může využít obecního živnostenského úřadu jako centrálního registračního místa, aby si splnil zákonem stanovené povinnosti vůči jiným orgánům státní správy.

1 HISTORIE A SOUČASNOST ŽIVNOSTENSKÉHO PODNIKÁNÍ

Právo na podnikání fyzických a právnických osob je dnes zaručeno Usnesením předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod (LZPS) a patří mezi hospodářská, sociální a kulturní práva. V čl. 26 LZPS je uvedeno, že *„Každý má právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost. Zákon může stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání a činností“* [37]. Toto ustanovení je ve spojení s čl. 11 LZPS považováno za základ ochrany tržního hospodářství a možnosti svobodně podnikat [6].

Podmínky živnostenského podnikání a kontrolu nad jejich dodržováním upravuje zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (dále jen „živnostenský zákon“), ve znění pozdějších předpisů, který nabyl účinnosti dne 1. ledna 1992.

Současná právní úprava živnostenského podnikání vychází ze zásad, terminologie a obecných rysů Živnostenského řádu [20], který byl vydán přijetím Císařského patentu č. 227/1859 ř. z. dne 20. prosince 1859, a který platil pro celou Habsburskou monarchii, kromě správního obvodu benátského a Vojenské hranice, od 1. května 1860 až do konce roku 1965, kdy byl zrušen zákoníkem práce¹. Živnostenský řád reflektoval liberální hospodářské požadavky a počátky průmyslového kapitalismu [16][19][36].

1.1 Živnostenský řád

Soustava úřadů ve věcech živnostenských byla koncipována jako třístupňová. První stolicí byly politické správní úřady, které přijímaly ohlášení (dle tehdejší terminologie opovědi) živností a propůjčovaly živnosti koncesované, zároveň jim příslušelo vyšetřovat a trestat přestupky. Živnostenské úřady první stolice vedly oddělené živnostenské rejstříky pro svobodné, řemeslné a koncesované živnosti, do kterých byly zapisovány všechny změny.

Zemské politické úřady byly úřady druhé stolice. V jejich kompetenci bylo propůjčovat zákonem stanovené živnosti a schvalovat provozovny, které se nacházely ve dvou nebo více okresech téže země. Úřady druhé stolice byly odvolacím orgánem proti rozhodnutí orgánů první stolice.

Nejvyšší stolicí ve věcech živnostenských bylo Ministerstvo obchodu (dle terminologie platné v té době - Ministerium obchodu).

---

¹ Zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce

Živnostenský řád se vztahoval na všechna po živnostensku provozovaná zaměstnání, která souvisela s výrobou, zpracováním nebo předěláváním předmětů obchodu (výrobků), a na provozování obchodů nebo poskytování služeb a prací. Z působnosti Živnostenského řádu byla vyjmuta určitá zaměstnání a podniky, na které se vztahovaly jiné platné předpisy. Živnostenský řád se nevztahoval např. na hornictví a báňská zařízení, na obchody advokátů, notářů a obchodních dohodců, na provozování lékařství, na podniky úvěrních ústavů, bank, zastaváren, pojišťoven, ústavů zaopatřovacích, důchodových, spořitelen, atd. Z působnosti Živnostenského řádu byly vyloučeny také regály a státní monopoly.

Živnostenský řád rozděloval živnosti na svobodné, řemeslné a koncesované². Mezi řemeslné živnosti, kterých bylo celkem 54³, patřily např. hrnčíři, kamnáři, kováři, pilníkáři, obuvníci, rukavičkáři, holiči, kadeřníci, aj. Mezi živnosti koncesované patřilo např. periodické dopravování osob, výroba a prodej zbraní a střeliva, živnosti hostinské a výčepnické včetně výčepu a drobného prodeje pálených nápojů lihových, provozování podniků pohřebních, živnostenská výroba karet hracích. Svobodné živnosti byly Živnostenským řádem vymezeny negativně, neboť za svobodné živnosti byly považovány všechny živnosti, které nebyly prohlášeny za živnosti řemeslné nebo koncesované.

Mezi obecné podmínky samostatného provozování živností patřila, mimo jiné, svéprávnost. Tzn., že ten kdo chtěl provozovat živnost, musel mít právo spravovat své jmění. Jestliže byl někdo odsouzen pro zločin, přečin nebo přestupek, mohlo mu být provozování živnosti za určitých podmínek odepřeno. Pokud chtěl někdo provozovat živnost řemeslnou, musel doložit průkaz způsobilosti, který osvědčoval, že učební poměr byl řádně ukončen. Průkaz zároveň potvrzoval, že dotyčný vykonával několik let pomocnické zaměstnání v příslušné živnosti. V případě provozování koncesované živnosti, bylo nutné, kromě obecných podmínek, splňovat ve vztahu k příslušné živnosti spolehlivost a pro vybrané koncesované živnosti (např. výroba a prodej zbraní a střeliva, živnost kominická) také zvláštní způsobilost. U koncesovaných živností, u kterých bylo nutné splnit zvláštní způsobilost, umožňoval živnostenský úřad nahlédnout po dobu tří týdnů příslušnému společenstvu do dokladů, které byly k žádosti doloženy. Příslušné společenstvo se v této lhůtě mohlo případně k předloženým dokladům vyjádřit.

---

² Toto rozdělení živností vychází z novely živnostenského řádu provedené zákonem č. 39/1883 ř.z.

³ Dle stavu k 18.11.1942

Propůjčení koncesovaných živností bylo vázáno na kladné stanovisko bezpečnostní, mravnostní, zdravotní, požárové a dopravní policie. Pro taxativně stanovené živnosti bylo zároveň při propůjčení živnosti přihlíženo rovněž k místním poměrům.

Například u koncesované živnosti hostinské a výčepnické musel žadatel kromě obecných podmínek samostatného provozování živnosti, splňovat spolehlivost a bezúhonnost. Před propůjčením koncese bylo přihlíženo k potřebě obyvatelstva, k tomu, zda je místnost, kde bude živnost provozována způsobilá, kde se místnost nalézá, a také k tomu, zda policie může snadno dohlížet na místo, kde bude živnost provozována.

Živnostenský řád rovněž upravoval přestupky proti živnostenskému řádu a přestupky proti předpisům o přijímání a zaměstnávání pomocníků a učedníků, a jejich trestání. Přestupek proti živnostenskému řádu se trestal důtkou, peněžitou pokutou až do výše jednoho tisíce korun, vězením až na tři měsíce, odnětím živnostenského oprávnění na dobu určitou nebo trvale či trvalým nebo dočasným odnětím práva mít učedníky nebo mladistvé pomocníky.

Peněžitou pokutou byl potrestán například také ten, kdo samostatně provozoval živnost, aniž by ji ohlásil (dle tehdejší terminologie opověděl) či požádal (dle tehdejší terminologie vyprosil) o koncesi, bylo-li třeba. Peněžitá pokuta byla uložena také v případě, že živnost byla provozována, i když její provozování bylo pozastaveno. Při výměře trestů se přihlíželo jak k polehčujícím, tak přitěžujícím okolnostem, k velikosti prospěchu či způsobené škodě.

Jestliže živnostník provozoval více živností (na základě více živnostenských listů nebo více koncesních listin), které nebyly sloučeny v jedno společenstvo, musel být členem všech zřízených živnostenských společenstev [52].

1.2 Období 1945 – 1989 a obnova živnostenského podnikání po roce 1989

Živnostenský řád platil fakticky do roku 1948 [13], kdy začal proces likvidace soukromého podnikání [3]. Živnostníci v letech 1945 – 1960 přišli o své nezávislé a samostatné postavení. Živnostenské podnikání bylo nahrazeno „*vyššími formami podnikání*“ [22], v podobě národních podniků, družstev a komunálních podniků, které byly součástí centrálně plánovaného hospodářství v letech 1948 – 1989 [3]. K formálnímu zrušení živnostenského řádu došlo k 1. lednu 1966, kdy nabyl účinnosti zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce.

Právní předpis specificky upravující živnostenské podnikání tak v našem právním řádu v letech 1965 až 1989 chyběl [14].

Změna politického systému v roce 1989 znamenala uvolnění prostoru pro soukromé podnikání [42]. Předpokladem obnovy soukromého podnikání bylo vytvoření právního rámce, zrovnoprávnění všech forem vlastnictví, čehož bylo dosaženo změnou Ústavy Československé federativní republiky⁴, dále bylo nutné přijmout restituční zákony⁵ a tzv. transformační zákony, které zabezpečily transformaci centrálně plánované ekonomiky na tržní systém [3].

Dne 1. května 1990 nabyl účinnosti zákon č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů (dále jen „zákon o soukromém podnikání“) a zákon č. 103/1990 Sb., kterým se změnil a doplnil hospodářský zákoník⁶. Na základě zákona o soukromém podnikání bylo umožněno fyzickým osobám za účelem společného provozování podnikatelské činnosti vytvářet obchodní společnosti.

Zákon o soukromém podnikání umožnil občanům individuálně podnikat, tzn. provozovat podnikatelskou činnost spočívající v trvalém provozování výroby, obchodu či poskytování služeb, prací či jiných činností, kdy tato činnost byla vykonávána za účelem zajištění trvalého zdroje peněžních příjmů. Zákon o soukromém podnikání zároveň upravoval zemědělskou výrobu provozovanou samostatně hospodařícími rolníky. Podnikatelskou činnost bylo možné provozovat na základě registrace podané u příslušného orgánu, a to v rozsahu a za podmínek, které zákon stanovil [44].

1.3 Živnostenský zákon

Z hlediska dělby právního odvětví na soukromoprávní a veřejnoprávní odvětví, je živnostenský zákon řazen mezi veřejnoprávní normy [14].

Živnostenský zákon byl ve Sbírce zákonů vyhlášen dne 15. listopadu 1991, účinný je od 1. ledna 1992. Ke dni účinnosti tohoto zákona byla zrušena právní úprava podle zákona o soukromém podnikání. Platné zůstaly pouze § 12a až § 12e, které upravovaly zemědělské podnikání⁷.

---

⁴ Ústavní zákon č. 100/1961 Sb., Ústava Československé federativní republiky

⁵ např. zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (zákon o půdě); zákon č. 427/1990 Sb., o převezech vlastnictví státu k některým věcem na jiné právnícké nebo fyzické osoby

⁶ Zákon č. 109/1964 Sb., hospodářský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

⁷ Zrušeny byly zákonem č. 85/2004 Sb., kterým se změnil zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, k 1.5.2004

Živnostenský zákon se vztahuje jak fyzické tak právnické osoby, které podnikají v režimu živnostenského zákona. Aby bylo podnikání v režimu živnostenského zákona oprávněné, musí podnikatel vlastnit pro činnosti, které vykonává příslušné živnostenské oprávnění [20]. Činnosti, které nejsou živností a jsou z režimu živnostenského zákona vyloučeny, jsou taxativně uvedeny v § 3 živnostenského zákona. V průběhu let se výčet taxativně vyjmenovaných činností, které nejsou živností, mění.

Živnostenský zákon byl od doby své účinnosti mnohokrát novelizován, jedná se o nejčastěji novelizovaný zákon. Většina novel souvisela se změnou zvláštních právních předpisů, které jsou spjaty s živnostenským zákonem, na druhou stranu je možné mezi novelami najít takové, které zásadněji změnily živnostenský zákon. V souvislosti se snižováním administrativní zátěže podnikatelů se jedná např. o novelu živnostenského zákona provedenou zákonem č. 214/2006 Sb., na základě které se obecní živnostenské úřady staly centrálními registračními místy. V důsledku novely živnostenského zákona provedenou zákonem č. 130/2008 Sb., nemusí podnikatelé živnostenskému úřadu dokládat výpis z evidence Rejstříku trestů, neboť živnostenský úřad je oprávněn si jej vyžádat podle zvláštního právního předpisu⁸, a to způsobem umožňující dálkový přístup. Na základě této novely byla také zrušena místní příslušnost, podnikatel proto může učinit podání na kterémkoliv živnostenském úřadu. Tento krok vedl ke značnému zjednodušení vyřizování administrativy, která souvisí s povinnostmi podnikatelů, neboť umožňuje podnikateli učinit podání vůči živnostenskému úřadu v místě, kde se aktuálně zdržuje a není vázán místní příslušností.

Se snižováním oznamovacích povinností podnikatele jsou spojeny novely provedené zákonem č. 155/2010 Sb. a 169/2012 Sb., na jejichž základě podnikatel nemusí oznamovat živnostenskému úřadu změny údajů, které je možné získat z jiných registrů veřejné správy. Podnikatel, který je fyzickou osobou, má v živnostenském rejstříku kromě adresy bydliště, zapsanou také adresu sídla. Na základě novely živnostenského zákona provedené zákonem 169/2012 Sb. má podnikatel možnost oznámit živnostenskému úřadu, že v případě změny jeho bydliště, má být automaticky provedena také změna sídla. Pokud je tento požadavek v živnostenském rejstříku nastaven, je v okamžiku změny bydliště podnikatele, kterou se obecní živnostenský úřad dozví z registru obyvatel, automaticky změněna adresa sídla podnikatele [15][20].

---

⁸ Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů

Významnou novelou živnostenského zákona byla novela provedená zákonem č. 167/2004 Sb., která byla přijata v souvislosti se vstupem ČR do Evropské unie (EU), kdy bylo nutné do zákona implementovat některé předpisy EU [20] (např. předpisy týkající se volného pohybu osob a služeb, které zajistily subjektům z EU stejné podmínky pro podnikání, jaké mají české subjekty) [15].

V souvislosti s přijetím občanského zákoníku (zákon č. 89/2012 Sb.) byl novelou provedenou zákonem č. 303/2013 Sb. změněn také živnostenský zákon. V návaznosti na rekodifikaci soukromého práva, byla změněna terminologie živnostenského zákona, např. slovo „podnik“ bylo nahrazeno slovem „závod“, „místo podnikání“ bylo nahrazeno slovem „sídlo“, nebo slovo „vlastnické nebo uživatelské právo“ nahradil pojem „právní důvod pro užívání“. V souvislosti s přijetím nového občanského zákoníku byly také změněny všeobecné podmínky provozování živnosti. Za zákonem stanovených podmínek mohou podnikat také osoby, které nedosáhly zletilosti [49].

1.4 Zákon o živnostenských úřadech a soustava živnostenských úřadů

Základní právní rámec živnostenského podnikání tvoří spolu s živnostenským zákonem zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech (dále jen „zákon o živnostenských úřadech“), ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon upravuje postavení živnostenských úřadů a jejich kompetence při výkonu státní správy na úseku živnostenského podnikání. Soustava živnostenských úřadů je koncipována jako třístupňová a tvoří ji obecní živnostenské úřady, krajské živnostenské úřady a Živnostenský úřad ČR.

- **Obecní živnostenský úřad**

V prvním stupni zajišťují výkon správních činností při správě živnostenského podnikání obecní živnostenské úřady.

Obecními živnostenskými úřady jsou odbory obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, jejichž seznam je stanoven v příloze č. 2 zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů [15]. V hlavním městě Praze vykonává tyto činnosti 22 živnostenských odborů úřadů městských částí stanovených Statutem hlavního města Prahy. Celkem je na území ČR 227 obecních živnostenských úřadů. Obecní živnostenské úřady dále vykonávají činnost centrálního registračního místa (CRM). Podrobněji je činnost obecního živnostenského úřadu

jako CRM popsána v kapitole 4 s názvem Obecní živnostenský úřad jako centrální registrační místo.

Obecní živnostenské úřady jsou rovněž provozovateli živnostenského rejstříku, který je dle zákona informačním systémem veřejné správy⁹ a zároveň plní funkci jednotného kontaktního místa podle zákona č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb, ve znění pozdějších předpisů [20].

- **Krajský živnostenský úřad**

V druhém stupni náleží výkon správních činností v oblasti živnostenského podnikání Krajským živnostenským úřadům (KŽÚ). KŽÚ jsou zřizovány jako odbory krajských úřadů. V hlavním městě Praze vykonává funkci KŽÚ Živnostenský odbor Magistrátu hlavního města Prahy. KŽÚ je nadřízeným správním orgánem obecního živnostenského úřadu ve svém správním obvodu. Jako druhoinstanční orgán rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí obecního živnostenského úřadu, tedy proti odvolání vydaném v prvním stupni. KŽÚ dále vykonává dozor nad výkonem přenesené působnosti obecního živnostenského úřadu [12]. KŽÚ plní další úkoly, které mu zákon svěřuje. Mezi tyto činnosti patří například výkon řídicích, koordinačních, kontrolních a metodických činností. KŽÚ vykonává rovněž funkci CRM a jednotného kontaktního místa [20]. KŽÚ je celkem 14. Toto číslo vychází ze správního členění ČR na obce (základní územní samosprávné celky) a kraje (vyšší územní samosprávné celky).

- **Živnostenský úřad ČR**

Soustavu živnostenských úřadů doplňuje dle zákona o živnostenském podnikání Živnostenský úřad ČR. Ačkoliv má zákonem stanovenou působnost a pravomoc, nebyl tento orgán dosud zřízen [20]. Výkon působnosti tohoto orgánu je do doby zřízení Živnostenského úřadu ČR svěřen Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR (MPO), které je ústředním správním úřadem s dílčí věcnou působností [12]. Zmocnění je přímo uvedeno v zákoně o živnostenských úřadech. V rámci MPO, které vykonává působnost Živnostenského úřadu ČR od roku 2003, je výkonem činností pověřen odbor živností. Vzhledem ke skutečnosti, že živnostenský zákon je velmi často novelizován, bylo by vhodné vzhledem k výše uvedenému dát do souladu znění zákona se skutečností tak, aby nedocházelo k mylným interpretacím.

---

⁹ Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů

1.5 Nařízení vlády o obsahových náplních jednotlivých živností

Nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, ve znění pozdějších nařízení, stanovuje (vymezuje) pro každou živnost soubor konkrétních činností, které smí podnikatel v rámci svého živnostenského oprávnění vykonávat anebo činnosti, které již není možné v rámci daného živnostenského oprávnění provádět. Obsahové náplně tedy slouží k určení rozsahu živnostenského oprávnění. S ohledem na rozdělení živností na živnosti řemeslné, vázané, koncesované a živnost volnou, obsahuje toto nařízení celkem čtyři přílohy, a to obsahové náplně živností řemeslných uvedených v příloze č. 1, obsahové náplně živností vázaných stanovených v příloze č. 2, obsahové náplně živností koncesovaných uvedených v příloze č. 3 a v příloze č. 4 obsahovou náplň jednotlivých oborů, které náležejí do živnosti volné [20].

1.6 Další vybrané právní předpisy

Výčet výše uvedených právních předpisů není úplný, s živnostenským podnikáním je spjato mnoho dalších právních předpisů. Jedná se např. o [20]:

- zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a některých příslušníků jiných států a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů;
- vyhláška Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a o výši paušální částky nákladů řízení;

- zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jejich řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů;
- obecně závazná vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy;
- zákon č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění pozdějších předpisů;

2 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ VE SPOJENÍ S USTANOVENÍMI ŽIVNOSTENSKÉHO ZÁKONA

V následující kapitole budou vysvětleny základní pojmy související s podnikáním a živnostenským zákonem, a to ve spojení s ustanoveními živnostenského zákona.

- **Živnost**

Živnostenský zákon definuje *živnost* jako soustavnou činnost, která je „*provazovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem*“ [20].

Z uvedené definice vyplývá, že živností je taková činnost, která naplňuje všechny uvedené pojmové znaky živnosti současně a zároveň se jedná o činnost, jejíž výkon je regulován živnostenským zákonem. Takto zákon definuje živnost pozitivně.

Živnost je však také možné vymezit negativně, a to tak, že v § 3 živnostenského zákona jsou plným výčtem uvedeny činnosti, které nespádají do režimu živnostenského zákona. Jedná se tedy o činnosti, jejichž výkon není regulován živnostenským zákonem, ale jinými právními předpisy. Mezi tyto činnosti patří např. činnost advokátů, notářů, lékařů, autorizovaných architektů či zemědělství.

Živnostenský zákon dělí živnosti na ohlašovací a koncesované viz schéma na obr. č. 1. Ohlašovací živnosti, kterými jsou živnosti řemeslné, vázané a živnost volná, je možné provozovat dnem ohlášení živnostenskému úřadu, a to za předpokladu, že ohlašovatel splní podmínky, které živnostenský zákon stanovuje a neexistuje u něj překážka provozování živnosti. Živnosti řemeslné jsou taxativně uvedeny v příloze č. 1 živnostenského zákona, živnosti vázané v příloze č. 2 a živnosti koncesované v příloze č. 3. Jednotlivé obory činností náležejících do živnosti volné jsou uvedeny v příloze č. 4 živnostenského zákona.

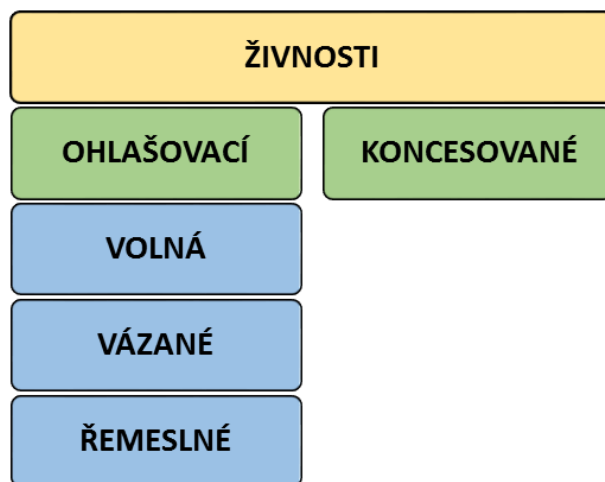
Právo provozovat koncesovanou živnost vzniká poté, co rozhodnutí o udělení koncese nabyde právní moci. Stejně jako u ohlašovacích živností je předpokladem, že žadatel o koncesi splní podmínky stanovené živnostenským zákonem, a v některých případech také podmínky stanovené jinými právními předpisy a netrvá u něj překážka provozování živnosti.

Splnění podmínek potvrzuje živnostenský úřad zápisem do živnostenského rejstříku a vydáním výpisu z živnostenského rejstříku. Podmínky provozování živnosti jsou blíže specifikovány v podkapitole 2.1.

Výjimku, která se týká vzniku práva provozovat živnost, tvoří případy, kdy živnost ohlašuje nebo o koncesi žádá subjekt, který je založený, ale ještě nevznikl, a který se povinně zapisuje do některého z veřejných rejstříků (vznik těchto subjektů je vázán na zápis do veřejného rejstříku)¹⁰ nebo zahraniční fyzická osoba, která musí mít za účelem provozování živnosti na území ČR povolený pobyt.

Nevzniklému subjektu vzniká živnostenské oprávnění, tedy právo provozovat živnost, až dnem jeho zápisu do veřejného rejstříku.

Zahraněční fyzické osobě, která musí mít za účelem podnikání povolený pobyt, a která splní všechny podmínky provozování živnosti, vydá živnostenský úřad pro účely řízení o povolení k pobytu výpis z živnostenského rejstříku. Této osobě vznikne živnostenské oprávnění dnem, kdy doloží doklad, který prokazuje, že jí bylo uděleno dlouhodobé vízum nebo povolení k dlouhodobému pobytu¹¹. Tento doklad musí zahraniční fyzická osoba doložit živnostenskému úřadu do 3 pracovních dnů ode dne ohlášení místa pobytu na území ČR a zároveň nejdéle do 6 měsíců ode dne, kdy této osobě byl vydán za účelem řízení o povolení k pobytu výpis z živnostenského rejstříku [20].

Obrázek 1: Schéma - rozdělení živností

Zdroj: vlastní zpracování dle [20]

Druhým možným způsobem dělení živností je jejich členění dle povahy vykonávané činnosti viz schéma na obr. č. 2. Dle tohoto kritéria rozlišujeme živnosti spočívající

¹⁰ Veřejné rejstříky upravuje zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů, veřejným rejstřikem je spolkový rejstřik, nadační rejstřik, rejstřik ústavů, rejstřik společenství vlastníků jednotek, obchodní rejstřik a rejstřik obecně prospěšných společností

¹¹ § 93 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

v obchodní činnosti, dále živnosti spočívající ve výrobní činnosti a živnosti spočívající v poskytování služeb.

Obrázek 2: Schéma – rozdělení živností dle vykonávané činnosti

Zdroj: upraveno podle [21]

- **Podnikatel**

Dle § 420 občanského zákoníku¹² je za *podnikatele* považován ten, „kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele“ [11]. Z uvedené definice vyplývá, že za podnikatele je považován ten, kdo podniká či vykonává určité činnosti na základě živnostenského oprávnění, nebo se jedná o činnosti regulované jinými právními předpisy (tzv. neživnostenské podnikání) [6]. Živnost je tedy jedním z druhů podnikání, jedná se o činnosti upravené živnostenským zákonem. Činnosti upravené jinými zákony nebo činnosti zakázané nejsou živností.

- **Jméno podnikatele**

Jedním z atributů, na základě kterého lze rozlišit podnikatele od jiného, je jeho jméno. Dle zákona je jménem člověka jeho osobní jméno a příjmení, eventuálně další jména a rovněž rodné příjmení [11].

Podnikatel, který je fyzickou osobou a který nevystupuje v právních vztazích pod obchodní firmou, jedná pod vlastním jménem, tedy osobním jménem a příjmením, ke kterým může připojit dodatky. Případné dodatky blíže charakterizují osobu podnikatele, jeho činnost nebo obchodní závod. V případě, že podnikatel použije dodatky, nesmí být klamavé. Občanský zákoník umožňuje podnikateli také právní jednání pod pseudonymem, v tomto

---

¹² Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

případě však musí být zřejmé, kdo právně jednal. Druhá strana právního jednání rovněž nesmí mít pochybnosti o tom, s kým jedná [6].

- **Obchodní firma**

Dle § 423 občanského zákoníku představuje *obchodní firma* jméno, pod kterým je podnikatel, ať už se jedná o právnickou či fyzickou osobu [40], zapsán do obchodního rejstříku.

Člověk (fyzická osoba) se do obchodního rejstříku zapisuje zpravidla pod svým jménem. Zákon umožňuje, aby se člověk zapsal do obchodního rejstříku i pod jinou obchodní firmou, než je jeho jméno. V tomto případě však musí být patrné, že se jedná o fyzickou nikoliv právnickou osobu.

V případě právnické osoby je jménem její název, který odlišuje právnickou osobu od jiné právnické osoby. Zákon stanovuje, že název nesmí být zaměnitelný s jinou obchodní firmou a nesmí působit klamavě [11]. Součástí názvu je rovněž označení právní formy (např. s.r.o., spol. s r.o., a.s., akc. spol. aj.). Označení právní formy veřejné obchodní společnosti, společnosti s ručením omezeným, komanditní společnosti, akciové společnosti a družstva upravují ustanovení zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů.

Právnická osoba může mít ve svém názvu jméno člověka. V tomto případě je však nutné, aby se jednalo o člověka, k němuž má právnická osoba zvláštní vztah a dále musí být splněny zákonem stanovené podmínky [2].

- **Subjekty oprávněné provozovat živnost**

V případě ohlášení živnosti nebo žádosti o koncesi fyzickou osobou je nutné rozlišit mezi třemi okruhy fyzických osob. První skupinu tvoří fyzické osoby, které mají bydliště na území ČR, tzv. české fyzické osoby. Bydlištěm se pro účely živnostenského zákona rozumí trvalý pobyt na území ČR [15]. Z tohoto ustanovení vyplývá, že rozhodující pro to, zda se fyzická osoba považuje za tzv. českou fyzickou osobu, je skutečnost, zda má na území ČR bydliště, bez ohledu na to, jaké občanství tato fyzická osoba má.

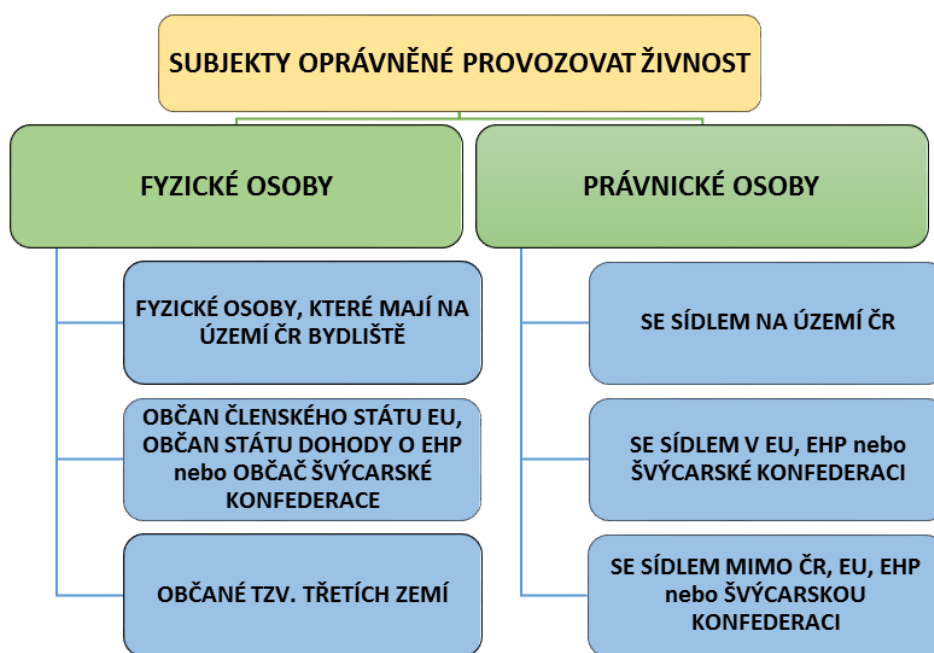
Druhý okruh představují fyzické osoby, které jsou občanem členského státu EU nebo občanem státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru (EHP) nebo občanem Švýcarské konfederace.

Do posledního okruhu fyzických osob patří občané, kteří nemají bydliště na území ČR a nejedná se o fyzické osoby z druhého okruhu osob, tedy občané tzv. třetích zemí. Jestliže zahraniční fyzické osoby z třetích zemí hodlají na území ČR provozovat živnost, mají ze zákona stanovenou povinnost, mít na území ČR povolení k pobytu. Jedná se o vízum k pobytu nad 90 dnů nebo o povolení k dlouhodobému pobytu.

Obdobně jako u fyzických osob jsou v případě právnických osob rozlišovány tři skupiny. Jedná se o české právnické osoby (tj. právnické osoby se sídlem na území ČR), dále právnické osoby se sídlem v EU, EHP nebo Švýcarské konfederaci, poslední skupinu tvoří právnické osoby, které nemají sídlo v ČR, EU, EHP nebo Švýcarské konfederaci [24]. Přehled subjektů oprávněných provozovat živnost je na obr. č. 3.

Zahraniční fyzické i právnické osoby, tedy osoby, které nemají bydliště nebo sídlo na území ČR, jsou oprávněny na jejím území provozovat živnost za stejných podmínek a ve stejném rozsahu, jako je tomu u českých osob, pokud živnostenský nebo zvláštní zákon nestanoví jinak [20].

Obrázek 3: Přehled subjektů oprávněných provozovat živnost

Zdroj: vlastní zpracování dle [24]

- **Živnostenské oprávnění a výpis z živnostenského rejstříku**

Živnostenské oprávnění, jako jedno z možných veřejnoprávních oprávnění, opravňuje podnikatele provozovat podnikatelskou činnost, konkrétně živnost. Existenci živnostenského

oprávnění prokazuje podnikatel výpisem z živnostenského rejstříku, který obsahuje zákonem stanovené údaje.

Živnostenské oprávnění vzniká u ohlašovacích a koncesovaných živností rozdílně (viz pojem „Živnost“). Rozsah živnostenského oprávnění, tedy činnosti, které smí podnikatel v rámci svého živnostenského oprávnění vykonávat, se posuzuje podle předmětu podnikání uvedeného na výpisu z živnostenského rejstříku, a to v návaznosti na obsahové náplně jednotlivých živností. V obsahové náplni je pro každou živnost stanoveno, které činnosti je podnikatel oprávněn vykonávat, zároveň je u oborů živnosti volné stanoveno, které činnosti v rámci živnosti volné u příslušného oboru nelze vykonávat [31]. V případě, že podnikatel vykonává činnosti, které jsou svým obsahem zařazeny mezi obsahové náplně jednotlivých živností, a nemá k tomu příslušné živnostenské oprávnění, jedná se o neoprávněné podnikání.

- **Živnostenský rejstřík**

Živnostenský rejstřík, je informačním systémem veřejné správy¹³, a je veden v elektronické podobě. Správcem živnostenského rejstříku je dle zákona o živnostenských úřadech Živnostenský úřad ČR, jehož působnost vykonává v současné době Ministerstvo průmyslu a obchodu. Obecní živnostenské úřady jsou společně s krajskými úřady správci živnostenského rejstříku. Obecní živnostenské úřady do něj zapisují zákonem stanovené údaje o podnikateli. Zákon rozlišuje veřejné a neveřejné údaje. Veřejné údaje jsou dostupné na webu www.rzp.cz [20]. Kdokoliv má tak možnost na internetu zjistit např. zda daný subjekt vlastní živnostenské oprávnění, jeho identifikační číslo, adresu sídla, jaké vlastní živnostenské oprávnění, datum vzniku živnostenského oprávnění, zda má v živnostenském rejstříku zapsanu provozovnu a které živnosti v provozovně provozuje a další veřejně přístupné údaje.

- **Obchodní rejstřík**

Obchodní rejstřík, je jedním z veřejných rejstříků, stanovených zákonem o veřejných rejstřících. Obchodní rejstřík (stejně jako ostatní veřejné rejstříky) je veden v elektronické podobě. Příslušnými k řízení o věcech, které se týkají veřejného rejstříku, jsou krajské soudy, Do obchodního rejstříku se zapisují zákonem stanovené údaje jak o právnických, tak i o fyzických osobách. Stejně jako živnostenský rejstřík, je obchodní rejstřík informačním systémem veřejné správy, jehož správcem je Ministerstvo spravedlnosti [43].

---

¹³ Podle zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

- **Odpovědný zástupce**

V případě, že podnikatel nesplňuje zákonem stanovené zvláštní podmínky provozování živnosti, kterými jsou odborná nebo jiná způsobilost (blíže viz kapitola 3), může živnost provozovat prostřednictvím odpovědného zástupce, který je fyzickou osobou, a který tyto podmínky splňuje.

Odpovědný zástupce musí zároveň splňovat všeobecné podmínky provozování živnosti a nesmí u něj trvat překážka provozování živnosti. Funkci odpovědného zástupce může dotyčná osoba vykonávat maximálně pro čtyři podnikatele (subjekty). Pokud podnikatel, který je fyzickou osobou, sám splňuje zvláštní podmínky provozování živnosti, není jeho povinností odpovědného zástupce ustanovit. Povinnost ustanovit odpovědného zástupce má právnická osoba, a to vždy pro živnosti, které vyžadují splnění zvláštních podmínek provozování živnosti. Právnická osoba musí tedy povinně ustanovit odpovědného zástupce u živnosti řemeslné, vázané a živnosti koncesované. Povinnost se netýká živnosti volné. Odpovědný zástupce je k podnikateli ve smluvním vztahu, podmínky smluvního vztahu, např. výši odměny nebo podmínky si určují zúčastněné strany [20].

- **Provozovna**

Živnostenský zákon definuje *provozovnu* jako „*prostor, v němž je živnost provozována*“ [2][20]. V souvislosti s provozovnou a provozováním živnosti v provozovně ukládá živnostenský zákon podnikateli několik povinností. Podnikatel musí zajistit, „*aby provozovna byla způsobilá pro provozování živnosti podle zvláštních právních předpisů*“ [20], např. podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), dále podle hygienických, požárních a technických předpisů [20]. Aby mohl podnikatel provozovat živnost v konkrétní provozovně, musí mít dle zákona k těmto prostorům právní důvod pro jejich užívání. Mohou nastat dvě situace. Podnikatel může mít tyto prostory ve svém vlastnictví, nebo je může užívat na základě užívacího práva (nájemní či podnájemní smlouva).

Živnostenský zákon podnikateli stanovuje, jakým způsobem musí provozovnu, ve které živnost nebo živnosti provozuje, označit. Podnikatel je povinen provozovnu označit trvale a zveřejnit zákonem stanovenými údaji. V případě, že se jedná o podnikatele zapsaného do obchodního rejstříku, musí být provozovna označena obchodní firmou, v ostatních případech jménem a příjmením podnikatele a dále identifikačním číslem osoby. Jestliže se jedná o provozovnu, ve které podnikatel prodává zboží či poskytuje služby, musí být tato

provozovna označena jménem a příjmením osoby, která je zodpovědná za její provoz (netýká se automatů) a dále prodejní nebo provozní dobou (neplatí pro mobilní provozovny a automaty). V souvislosti s ochranou spotřebitele vyplývá ze zákona pro podnikatele, který ve své provozovně prodává zboží nebo nabízí služby, ještě další povinnost. Podnikatel musí v takovéto provozovně zajistit po celou provozní nebo prodejní dobu přítomnost osoby, která zná český nebo slovenský jazyk. Pokud podnikatel provozuje ubytovací zařízení, ve kterém je poskytováno přechodné ubytování, musí být toto zařízení označeno kategorií a třídou ubytování. Provozování a ukončení provozování živnosti v provozovně je podnikatel povinen předem oznámit živnostenskému úřadu [2][20][34].

2.1 Podmínky provozování živnosti

Jak bylo uvedeno výše, právo svobodné volby povolání, právo na podnikání či právo vykonávat jinou hospodářskou činnost je zaručeno LZPS. Každý člověk má právo zvolit si, zda toto právo zrealizuje v podobě závislé výdělečné činnosti nebo zvolí variantu samostatné výdělečné činnosti, kterou je, mimo jiné, živnostenské podnikání. Pro výkon určitých činností nebo povolání může zákon stanovit podmínky a omezení [37]. Živnostenským zákonem stanovuje pro provozování živnosti všeobecné podmínky provozování živnosti, zvláštní podmínky provozování živnosti a vymezuje překážky provozování živnosti. Živnostenské podnikání patří proto z hlediska podmínek stanovených pro podnikání mezi podnikání regulované. Důvodů pro stanovení těchto podmínek je několik. Cílem zákonodárce je zaručení poskytování kvalitních služeb a zboží, zajištění bezpečnosti v hospodářském styku a ochrana základních hodnot, kterými jsou život, zdraví a majetek [6].

2.1.1 Všeobecné podmínky provozování živnosti

Všeobecnými podmínkami provozování živnosti, které jsou uvedené v § 6 živnostenského zákona, jsou plná *svéprávnost* a *bezúhonnost*. Plné svéprávnosti člověk nabývá zletilostí (tj. dovršením věku 18 let).

Jedná se o podmínky, které musí splňovat každý podnikatel, který je fyzickou osobou, a to jak při vstupu do živnostenského podnikání, tak po celou dobu trvání živnostenského oprávnění. V případě, že člověk podmínku plné svéprávnosti nesplňuje, tzn., že nedosáhl věku 18 let, může zákonný zástupce udělit nezletilému souhlas k samostatnému provozování živnosti. Aby byl souhlas zákonného zástupce platný, je nutné k jeho souhlasu přivolit soud. Přivolení soudu k souhlasu zákonného zástupce rovněž nahrazuje podmínku určitého věku,

kteřá může být jiným právním předpisem stanovena pro výkon určité vřdělenné činnosti [6][11].

Nezletilému, který dosáhl věku 16 let, lze na jeho návrh přiznat plnou svéprávnost za předpokladu, že prokáže, že je schopen samostatně se živit a zajistit si sám své záležitosti, a za podmínky, že s návrhem souhlasí jeho zákonný zástupce [2].

Druhou všeobecnou podmínkou provozování živnosti je bezúhonnost. Živnostenský úřad posuzuje bezúhonnost nejen při ohlášení živnosti nebo při podání žádosti o koncesi, ale také v průběhu existence živnostenského oprávnění. V případě, že je bezúhonnost posuzována v souvislosti s ohlášením živnosti nebo žádostí o koncesi, posuzuje se ve vztahu k předmětu podnikání, který člověk ohlašuje, nebo o který žádá. V průběhu živnostenského podnikání je posuzováno, zda spáchaný trestný čin souvisí s podnikáním [40]. Vřdy se však musí jednat o úmyslný trestný čin¹⁴.

2.1.2 Zvláštní podmínky provozování živnosti

Mezi zvláštní podmínky provozování živnosti stanovené živnostenským zákonem patří *odborná zpřsobilost* nebo *jiná zpřsobilost*. Splnění odborné nebo jiné zpřsobilosti je vyžadováno v případě provozování řemeslných, vázaných a koncesovaných živností. V případě volné živnosti odborná zpřsobilost není vyžadována.

Povinností podnikatele, který je fyzickou osobou, a který nespřňuje zvláštní podmínky provozování, je ustanovit odpovědného zástupce. Právnícká osoba ustanovuje odpovědného zástupce vřdy pro ty živnosti, pro něž je vyžadováno splnění odborné zpřsobilosti. V příloze č. 5 k živnostenskému zákonu jsou taxativně stanoveny živnosti, které mohou být vykonávány pouze fyzickými osobami, které požadovanou odbornou zpřsobilost nebo zpřsobilosti splňují.

Odborná zpřsobilost pro řemeslné živnosti je stanovena v § 21 a § 22 živnostenského zákona a dále v příloze č. 2 a č. 5 k tomuto zákonu. Při prokazování odborné zpřsobilosti pro řemeslné živnosti je kladen důraz na požadavek dosažení určitého vzdělání, dosažení odpovídající odborné či profesní kvalifikace, ukončení rekvalifikace nebo vykonání odborné praxe.

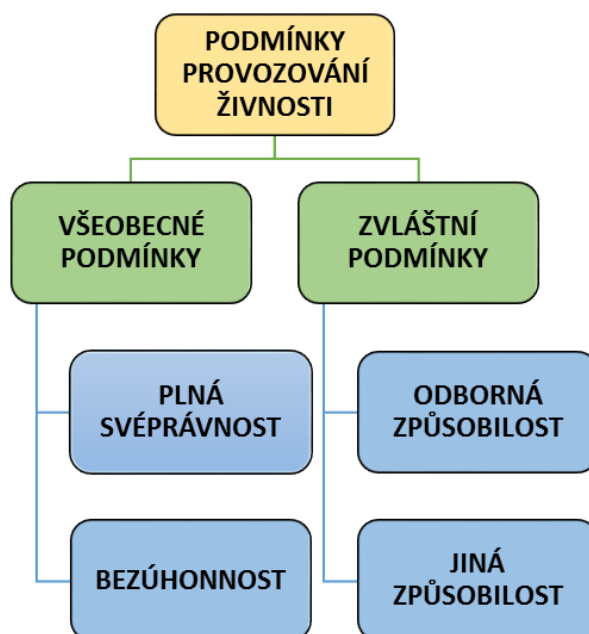
Pro vázané živnosti je odborná zpřsobilost stanovena v příloze č. 2 k živnostenskému zákonu nebo ji mohou stanovovat zvláštní právní předpisy, rovněž uvedené v této příloze.

---

¹⁴ Úmyslný trestný čin blíže definuje § 15 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

Zákonem stanovený okruh osob může odbornou způsobilost prokázat dokladem o uznání odborné kvalifikace, který této osobě vydal uznávací orgán. Uznávacím orgánem je pro živnosti Ministerstvo průmyslu a obchodu.

Odborná způsobilost koncesovaných živností je upravena v příloze č. 3 k živnostenskému zákonu nebo ji, stejně jako odbornou způsobilost u vázaných živností, upravují zvláštní právní předpisy uvedené v příloze č. 3. Také zde má zákonem stanovený okruh osob, možnost prokázat odbornou způsobilost dokladem o uznání odborné kvalifikace. U některých koncesovaných živností stanovuje živnostenský úřad v rozhodnutí o udělení koncese podmínky pro provozování živnosti. Tyto podmínky mohou být stanoveny pouze na základě živnostenského zákona nebo na základě zvláštních právních předpisů [20]. Shrnutí všeobecných a zvláštních podmínek provozování živnosti je uvedeno na obr. č. 4.

Obrázek 4: Schéma – podmínky provozování živnosti

Zdroj: vlastní zpracování

2.1.3 Překážky provozování živnosti

Za *překážky* provozování živnosti jsou považovány skutečnosti, které mají vliv na získání živnostenského oprávnění nebo jsou důvodem k jeho zrušení. I když ohlašovatel živnosti nebo žadatel o koncesi splní jak všeobecné, tak zvláštní podmínky provozování živnosti, vylučuje vznik živnostenského oprávnění, a tedy následné provozování živnosti, existence překážky provozování živnosti. Vznik překážky v době trvání živnostenského oprávnění je důvodem pro zrušení živnostenského oprávnění.

Existence překážky ovlivňuje také možnost být členem statutárního orgánu právnické osoby, vykonávat funkci odpovědného zástupce (§ 11 odst. 3 živnostenského zákona) nebo pokračovat v provozování živnosti po zemřelém podnikateli (§ 13 odst. 2 téhož zákona). Jedná se tedy o skutečnosti, které omezují právo na podnikání. Překážky lze považovat za negativní podmínky podnikání [6].

Živnostenský zákon rozeznává několik typů překážek. První skupinu tvoří překážky, které jsou důsledkem řešení podnikatelského úpadku podle insolvenčního zákona¹⁵. Zde se jedná např. o situaci, kdy je fyzické nebo právnické osobě zrušen konkurs prohlášený na majetek, a to z důvodu, že majetek dlužníka zcela nepostačuje pro uspokojení věřitelů. Pravomocné usnesení o zrušení konkursu z uvedeného důvodu má za následek vznik překážky provozování živnosti. Tato překážka trvá po dobu 3 let od právní moci rozhodnutí o zrušení konkursu. Pokud fyzická nebo právnická osoba vlastní živnostenské oprávnění, je toto důvod k jeho zrušení. Po uplynutí zákonem stanovené doby, může osoba, které bylo z tohoto důvodu zrušeno živnostenské oprávnění, živnostenskému úřadu ohlásit provozování živnosti nebo podat žádost o koncesi.

Druhá skupina překážek vzniká na základě pravomocného rozhodnutí živnostenského úřadu. Fyzická nebo právnická osoba nemůže stejnou živnost provozovat po dobu 3 let od právní moci rozhodnutí o zrušení živnostenského oprávnění podle § 58 odst. 2 nebo 3 živnostenského zákona, a to z důvodu závažného porušení podmínek stanovených v rozhodnutí o udělení koncese, dále z důvodu porušování podmínek stanovených živnostenským zákonem nebo zvláštními právními předpisy. Živnostenský úřad může podnikateli zrušit živnostenské oprávnění, jestliže zrušení navrhne příslušná správa sociálního zabezpečení a to z důvodu, že ze strany podnikatele nejsou plněny závazky vůči státu. Podnikatel je povinen dle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, platit pojistné dle tohoto zákona. Pokud podnikatel pojistné neplatí, může příslušná správa sociálního zabezpečení podat návrh na zrušení jeho živnostenského oprávnění.

Poslední skupinou překážek jsou překážky, které vznikají na základě uložení zákazu činnosti. Pokud zákaz činnosti vysloví soud, jedná se o trest zákazu činnosti, správním orgánem může být vyslovena sankce zákazu činnosti. Překážka provozování živnosti trvá po dobu trvání tohoto zákazu [20].

---

¹⁵ Podle zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon).

3 POSTUP FYZICKÉ OSOBY PŘED ZAHÁJENÍM PODNIKATELSKÉ ČINNOSTI

V ČR bylo k 31.12.2017 evidováno celkem 3 660 644 platných živnostenských oprávnění. Z tohoto počtu připadá 981 317 živnostenských oprávnění na živnosti řemeslné, což představuje necelých 27 % z celkového počtu všech živnostenských oprávnění. Výrazný nárůst v počtu řemeslných živností byl zaznamenán v letech 2007 a zvláště pak v roce 2008. Tento nárůst mohla ovlivnit novela živnostenského zákona, na jejímž základě, již není nutné od 1.7.2008 prokazovat při ohlašování řemeslných živností vykonání praxe, jejíž délka byla stanovena v závislosti na dosaženém stupni vzdělání. Přehled o vývoji počtu podnikatelských subjektů a počtu živnostenských oprávnění v letech 1992 – 2017 je uveden v příloze A. Jedná se o údaje k 31.12. daného kalendářního roku. V příloze B je graficky znázorněno srovnání celkového počtu živnostenských oprávnění s počtem živnostenských oprávnění pro řemeslné živnosti v letech 1992 - 2017. V příloze C je uveden počet podnikatelů v rozdělení na fyzické a právnické osoby v jednotlivých krajích ČR. Jedná se o údaje k 31.12.2017. K tomuto datu bylo evidováno celkem 2 468 334 podnikatelských subjektů (včetně cizinců), z toho 2 009 927 fyzických osob a 458 407 právnických osob. Z údajů vyplývá, že častěji využívanou formou podnikání je podnikání fyzických osob, které převažuje nad podnikáním osob právnických. V příloze D je uveden počet živnostenských oprávnění vybraných řemeslných živností.

K 31.12.2016 bylo evidováno celkem 80 992 platných živnostenských oprávnění, z tohoto počtu bylo 24 847 živnostenských oprávnění pro živnost „Pedikúra, manikúra“, 35 484 živnostenských oprávnění pro živnost „Holičství, kadeřnictví“ a 20 661 živnostenských oprávnění pro živnost „Kosmetické služby“. O rok později, tedy k 31.12.2017 bylo evidováno celkem 83 297 platných živnostenských oprávnění pro vybrané řemeslné živnosti. Celkově tak vzrostl počet o 2 305 živnostenských oprávnění.

Z tabulky v příloze A vyplývá, že řemeslné živnosti jsou druhým nejčastěji ohlašovaným druhem živností. Počet živnostenských oprávnění pro řemeslné živnosti výrazně převyšuje živnostenská oprávnění pro živnosti vázané a živnosti koncesované. Vzhledem k uvedeným počtům živnostenských oprávnění pro živnosti řemeslné bude podrobněji popsán vznik a provoz vybraných řemeslných živností, které jsou převážně provozovány v provozovnách. Vznik těchto živností bude komparován s ohlášením živnosti volné. Rovněž budou uvedeny konkrétní doklady prokazující vzdělání v příslušném oboru vzdělání, kterými je možné

prokázat splnění odborné způsobilosti u vybraných řemeslných živností, a dále jak je možné alternativně odbornou způsobilost prokázat.

Následující část práce je koncipována tak, aby sloužila jako návod pro začínající podnikatele, neboť je věnována postupu podnikatelského subjektu před zahájením samotné podnikatelské činnosti.

3.1 Živnostenské oprávnění

Aby bylo podnikání legální, tedy oprávněné, je nutné, aby podnikatelský subjekt, ať už se jedná o fyzickou či právnickou osobu, vlastnil k činnostem, které hodlá vykonávat a zákon to vyžaduje, příslušné oprávnění [6]. V tomto případě se jedná o živnostenské oprávnění. Pokud daná osoba příslušné živnostenské oprávnění nevlastní, ačkoliv je to zákonem vyžadováno, a provozuje činnosti, které jsou živností, dopouští se podle živnostenského zákona přestupku, za který lze uložit pokutu až do výše 500 000 Kč pokud se jedná o činnosti náležející do živnosti volné, pokutu až do výše 750 000 Kč provozuje-li činnosti, které jsou předmětem živnosti vázané nebo řemeslné a pokutu až do výše 1 000 000 Kč v případě, že osoba provozuje činnosti, které jsou předmětem živnosti koncesované. Jedná se tedy o poměrně vysoké horní hranice pokuty, která může být za tento přestupek uložena.

Za neoprávněné podnikání je rovněž považována situace, kdy podnikatel sice živnostenské oprávnění má, ale vykonává činnosti nad rámec tohoto oprávnění.

Je tedy nezbytné, aby fyzická osoba, která se rozhodne vykonávat určité činnosti v režimu živnostenského zákona, měla příslušná živnostenská oprávnění, bez ohledu na to, jestli bude podnikat jako fyzická nebo právnická osoba. Jestliže má budoucí podnikatel ujasněno, jaké činnosti bude vykonávat, přichází na řadu volba právní formy.

3.2 Volba právní formy

Zákon umožňuje dva způsoby podnikání, a to podnikání fyzických osob a podnikání právnických osob. Živnost může tedy provozovat jak fyzická, tak právnická osoba.

Výběr vhodné právní formy může ovlivnit celá řada faktorů. Jedná se například o tyto skutečnosti [39]:

- **Výše počátečního vkladu či základního kapitálu**

například v případě založení společnosti s ručením omezeným je zákonem stanovený minimální vklad společníka ve výši 1 Kč¹⁶ připadající na jeden podíl jednoho společníka, avšak společenskou smlouvou je možné stanovit výši vkladu vyšší. Součet všech vkladů do společnosti pak činí základní kapitál obchodní korporace [5]. U akciové společnosti je zákonem stanovena minimální výše základního kapitálu 2 000 000 Kč, nebo 80 000 EUR, a to v případě, že obchodní společnost vede účetnictví v EUR. Zde vidíme jeden z důvodů, který ovlivňuje fakt, že nejvíce zakládanou obchodní společností je společnost s ručením omezeným.

- **Ručení na závazky podnikatele, jež vzniknou z podnikatelské činnosti**

fyzická osoba ručí za své závazky neomezeně, celým svým majetkem, tzn. rovněž majetkem patřícím do společného jmění manželů [16], v případě založení právnické osoby, konkrétně společnosti s ručením omezeným, ručí společníci za dluhy společně a nerozdílně, a to do výše, v jaké nesplnili vkladové povinnosti (posuzováno podle stavu zapsaného v obchodním rejstříku v době, kdy byli vyzváni věřiteli k plnění) [11][40].

- **Administrativní úkony a výdaje spojené se založením právnické osoby a jejím zápisem do veřejného rejstříku**

v případě založení obchodní společnosti je potřeba počítat s vyššími náklady. Fyzická osoba musí vynaložit finanční prostředky za sepsání zakladatelského právního jednání (notářského zápisu). Pro založení společnosti s ručením omezeným, která je kapitálovou společností, je zákonem vyžadováno, aby společenská smlouva (v případě, že společnost má dva a více společníků), na jejímž základě se daná společnost s ručením omezeným zakládá, měla formu veřejné listiny – notářského zápisu [33]. V případě, že s.r.o. bude zakládat jediný zakladatel, sepisuje se zakladatelská listina, která musí mít, stejně jako společenská smlouva, také formu veřejné listiny [1][34]. Další výdaje jsou spojeny se zápisem založené obchodní korporace do veřejného rejstříku. Řízení ve věci zápisu právnické osoby do obchodního rejstříku je zahájeno na základě podání návrhu příslušnému rejstříkovému soudu. Zápis do obchodního rejstříku může být proveden rovněž notářem, který notářský zápis sepsal.

---

¹⁶ Dle obchodního zákoníku platného do 31.12.2013 byla minimální výše vkladu 20 000 Kč

- **Vedení daňové evidence, vedení účetnictví, paušální výdaje**

účetnictví je upraveno zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Fyzická osoba, která nemá zákonem stanovenou povinnost vést účetnictví, vede daňovou evidenci, která představuje přehled o příjmech a výdajích poplatníka uskutečněných v rámci samostatné výdělečné činnosti, nebo uplatňuje výdaje paušálem, tedy výdaje stanovené procentem z příjmů (80 % z příjmů z živnostenského podnikání řemeslného, nejvýše však do výše 800 000 Kč) [10]. Právnícká osoba, na rozdíl od fyzické osoby, má ze zákona o účetnictví povinnost vést účetnictví.

3.3 Právnícká osoba

V případě podnikání právnické osoby vzniká nový právní subjekt [5]. Nejčastěji využívanou formou podnikání právnických osob představuje společnost s ručením omezeným. K 31.03.2018 bylo evidováno v ČR celkem 487 tisíc obchodních společností. Z tohoto počtu připadá 92,8 % na společnosti s ručením omezeným [9].

Jestliže se fyzická osoba rozhodne pro podnikání formou právnické osoby, je nezbytné v první fázi učinit kroky, které povedou k založení (ustavení) této právnické osoby. Společnost s ručením omezeným, jakožto právnickou osobu, lze založit na základě zakladatelského právního jednání, pro které je zákonem stanovena písemná forma [11]. Zakladatelem právnické osoby může být jak tuzemská, tak zahraniční fyzická nebo právnická osoba. Jestliže společnost s ručením omezeným zakládá více společníků, zakládá ji společenskou smlouvou. Protože se jedná o kapitálovou společnost, může společnost s ručením omezeným, jak vyplývá z § 11 zákona o obchodních korporacích, založit jediný zakladatel. V tomto případě je společnost s ručením omezeným ustavena na základě zakladatelské listiny [1]. Oba zakladatelské dokumenty musí mít podobu veřejné listiny, kterou se rozumí notářský zápis. Notářský zápis je jedním z dokladů, který musí právnická osoba, která dosud nebyla zapsána do obchodního rejstříku povinně doložit k ohlášení živnosti či žádosti o koncesi.

U právnických osob je nutné rozlišovat mezi okamžikem jejího ustavení a okamžikem jejího vzniku. Jedná-li se o právnickou osobu, která se zapisuje do veřejného rejstříku, což je případ společnosti s ručením omezeným, vzniká tato právnická osoba až v okamžiku jejího zápisu do příslušného veřejného rejstříku, v tomto případě do obchodního rejstříku. Ustavení (založení) právnické osoby je tedy odděleno od jejího vzniku.

S ustavením právnické osoby je spojena volba obchodní firmy, tedy názvu, pod kterým je podnikatel zapsán do obchodního rejstříku. Pojem obchodní firma, je blíže charakterizován v kapitole 2 této bakalářské práce. V okamžiku, kdy je právnická osoba ustavena následuje krok, ve kterém je třeba získat pro činnosti, které budou předmětem podnikání, příslušné živnostenské oprávnění. V konečné fázi je třeba podat návrh na zápis do veřejného rejstříku, neboť vznik společnosti s ručením omezeným je vázán právě na tento zápis.

3.4 Fyzická osoba

Zahájení podnikatelské činnosti je u této formy podnikání oproti podnikání právnické osoby jednodušší a z finančního a časového hlediska méně náročné a méně nákladné. Jestliže se nejedná o fyzickou osobu, která má ze zákona povinnost být zapsaná ve veřejném rejstříku, v tomto případě v obchodním rejstříku, a nezapiše-li se tato fyzická osoba do obchodního rejstříku dobrovolně, odpadá zde proces zápisu do veřejného rejstříku a oznamování zákonem stanovených změn a údajů rejstříkovému soudu. Fyzická osoba nemá náklady spojené se sepsáním notářského zápisu a neplatí poplatek za zápis do veřejného rejstříku.

Fyzické osoby nejčastěji podnikají na základě živnostenského oprávnění [35]. Fyzická osoba, která provozuje živnost na základě živnostenského oprávnění, je považována za osobu samostatně výdělečně činnou (OSVČ) [46][51].

V následující části práce bude podrobněji popsáno, jaké doklady musí osoba s bydlištěm na území ČR (dále jen „česká fyzická osoba“) doložit živnostenskému úřadu při ohlášení vybraných řemeslných živností, konkrétně: Pedikúra, manikúra; Holičství, kadeřnictví; Kosmetické služby.

Řemeslné živnosti patří mezi ohlašovací živnosti, proto je povinností fyzické osoby ohlásit provozování živnosti živnostenskému úřadu¹⁷. Pokud ohlašovatel splní zákonem stanovené podmínky, vzniká mu právo provozovat tyto živnosti dnem ohlášení. Řemeslné živnosti jsou uvedené v příloze č. 1 živnostenského zákona, a jsou rozděleny do třech částí - část A, část B a část C, a to s ohledem na možnost prokázat odbornou způsobilost doklady o odborné kvalifikaci, které občan ČR nebo jiného členského státu EU získal na základě výkonu činnosti v jiném členském státě EU.

Fyzická osoba, která se rozhodne podnikat, může ohlásit provozování živností na kterémkoliv živnostenském úřadu. Nejedná se však o jedinou možnost. Zákon umožňuje

---

¹⁷ Pokud se jedná o koncesované živnosti, je povinností osoby podat u živnostenského úřadu žádost o vydání koncese

občanovi učinit podání vůči živnostenskému úřadu také prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy - Českého podacího ověřovacího informačního národního terminálu – Czech POINT [20], které je označeno logem uvedeným na obr. č. 5.

Obrázek 5: Logo – Český podací ověřovací informační národní terminál

Zdroj: [4]

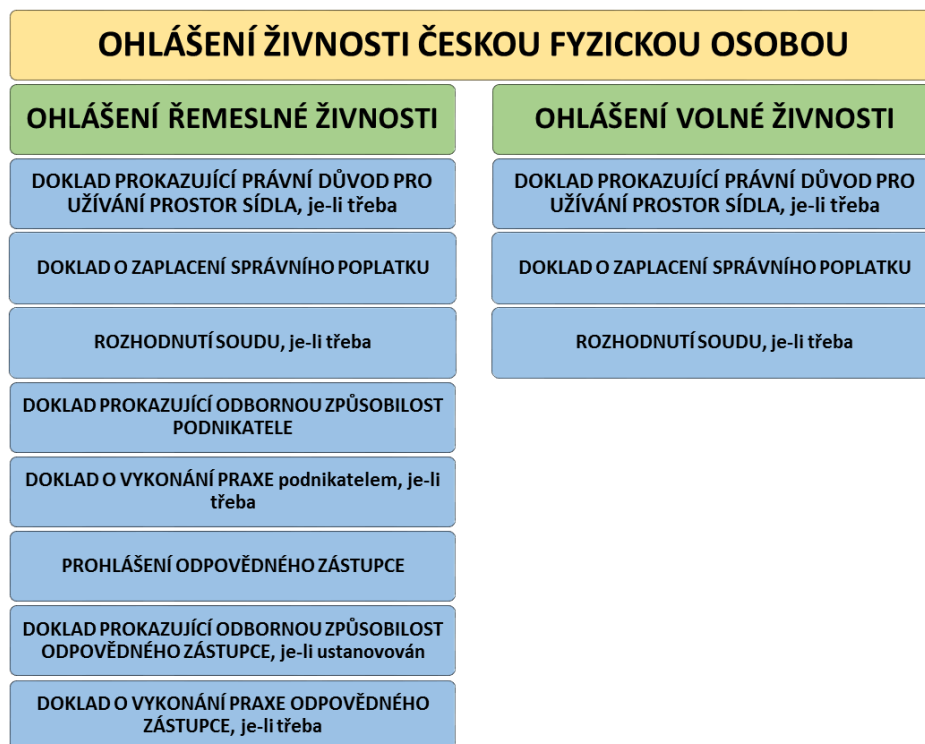
Kontaktní místo je povinno podání, které od podatele přijalo, neprodleně doručit za zákonem stanovených podmínek, příslušnému obecnímu živnostenskému úřadu. Lhůta, která je pro vyřízení takového podání stanovena živnostenským zákonem, začíná běžet až v okamžiku, kdy je podání doručeno obecnímu živnostenskému úřadu. Podatel za podání učiněné prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy zaplatí správní poplatek ve výši 50 Kč [48]. Tím však není podatel zproštěn povinnosti uhradit poplatek za ohlášení živnosti [20].

Vzhledem ke skutečnosti, že kontaktní místo je pouze „místem zprostředkujícím“ a dochází k určité časové prodlevě pro vyřízení podání, a to z důvodu jeho předávání z kontaktního místa na příslušný živnostenský úřad, je pro budoucího podnikatele nejjednodušší a nejefektivnější ohlásit živnost přímo na kterémkoliv obecním živnostenském úřadě.

Zde jsou podnikateli poskytnuty veškeré informace, které se týkají a souvisejí s jeho podáním. Vzhledem ke skutečnosti, že obecní živnostenský úřad vykonává také činnosti jako CRM, může podnikatel současně s ohlášením živností splnit své registrační či oznamovací povinnosti, které mu stanovují jiné právní předpisy. Podnikatel může učinit podání vůči příslušné správě sociálního zabezpečení, finančnímu úřadu, úřadu práce a zdravotní pojišťovně [45]. Podnikatel tak ušetří čas obíháním více úřadů, a své povinnosti může splnit na jednom místě. CRM předá údaje oznámené podnikatelem elektronicky všem výše uvedeným příslušným úřadům.

Ještě než se občan vydá na živnostenský úřad, aby učinil vůči živnostenskému úřadu podání, v rámci kterého ohlásí provozování živnosti, a na základě kterého získá živnostenská oprávnění pro uvedené řemeslné živnosti, je třeba, aby si připravil doklady, které bude nutné k ohlášení doložit. Jedná se zejména o doklady prokazující odbornou způsobilost, které se povinně dokládají k ohlášení řemeslné živnosti.

Zákonem stanovené doklady, které musí česká fyzická osoba doložit k ohlášení živností Pedikúra, manikúra; Holičství, kadeřnictví; Kosmetické služby jsou shrnuty na obr. č. 6.

Obrázek 6: Přehled dokladů přikládáných k ohlášení řemeslné živnosti a volné živnosti českou fyzickou osobou

Zdroj: vlastní zpracování podle [20]

Důležité je, aby podnikatel splňoval kromě zvláštních podmínek provozování živnosti (viz podkapitola 2.1.2), kterými se rozumí odborná nebo jiná způsobilost, také všeobecné podmínky provozování živnosti, kterými jsou plná svéprávnost a bezúhonnost (viz podkapitola 2.1.1).

Splnění podmínky *bezúhonnosti* prokazuje česká fyzická osoba výpisem z evidence Rejstříku trestů¹⁸. Živnostenský úřad je oprávněn pro účely zpracování podání požádat o výpis z evidence Rejstříku trestů formou elektronické žádosti, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup [13]. To znamená, že česká fyzická osoba, není povinna výpis z evidence

¹⁸ Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů

rejstříku trestů k ohlášení dokládat. Živnostenský úřad si jej vyžádá v rámci zpracování elektronického podání. Podmínku *svéprávnosti*, tedy dovršení věku 18 let prokazuje česká fyzická osoba dokladem totožnosti. Pokud by se jednalo o osobu nezletilou, musí tato osoba k ohlášení doložit rozhodnutí soudu o přiznání svéprávnosti nebo přivolení soudu k souhlasu zákonného zástupce.

Překážkou provozování živnosti, a tedy nemožnost učinit ohlášení živnosti, resp. získat živnostenské oprávnění a následné právo provozovat živnost, by mohla být některá ze skutečností uvedených v § 8 živnostenského zákona. Tyto skutečnosti, které mají vliv na získání živnostenského oprávnění, označuje živnostenský zákon jako překážky provozování živnosti (blíže o překážkách provozování živnosti pojednává podkapitola 2.1.3).

3.4.1 Charakteristika dokladů přikládaných k ohlášení

V následující části práce budou blíže charakterizovány jednotlivé doklady, které musí podnikatel doložit k ohlášení předmětných řemeslných živností, a které jsou třeba k získání příslušných živnostenských oprávnění.

• Doklad prokazující odbornou způsobilost

Při ohlášení řemeslných živností, musí podnikatel splnit také specifické podmínky, a to odbornou způsobilost. Zákonem je tedy na podnikatele kladen požadavek na určité odborné znalosti a dovednosti, případně požadavek absolvování určité praxe. Zde je rozdíl oproti ohlášení živnosti volné, u které živnostenský zákon odbornou způsobilost jako podmínku provozování živnosti nestanovuje, stanoveny jsou pouze všeobecné podmínky provozování živnosti.

Přehled dokladů, kterými je možné odbornou způsobilost prokázat, je taxativně uveden v § 21 a v § 22 živnostenského zákona. Jedná se o následující doklady [20]:

- výuční list a vysvědčení o závěrečné zkoušce v příslušném oboru vzdělání¹⁹;
- maturitní vysvědčení v příslušném oboru vzdělání nebo s předměty odborné přípravy v příslušném oboru;
- vysvědčení o absolutoriu a diplom absolventa vyšší odborné školy v příslušném oboru vzdělání;

---

¹⁹ Zákon č. 561/5004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů stanovuje v § 72 odst. 2, že dokladem o dosažení středního vzdělání s výučním listem je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list. V dřívějších dobách to však byl pouze výuční list.

- vysokoškolský diplom a dodatek k diplomu v příslušné oblasti studijních programů a studijních oborů²⁰.

Živnostenský zákon konkrétní vzdělávací obory neuvádí. Obory středního vzdělání a vyššího odborného vzdělání jsou v současné době stanoveny v nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání²¹. Z výše uvedeného přehledu dokladů vyplývá, že podnikatel může odbornou způsobilost doložit doklady z různých stupňů vzdělání. Souhrnně je možné říci, že výše uvedené doklady prokazují získání vzdělání na české škole.

Pokud ohlašovatel k prokázání odborné způsobilosti doloží jeden z výše uvedených dokladů získaných v příslušném oboru vzdělání nebo v příslušné oblasti studijních programů a studijních oborů, nemusí již prokazovat vykonání praxe. Až do 30.06.2008 živnostenský zákon stanovoval podnikateli doložit společně s dokladem o vzdělání také doklad prokazující vykonání praxe v délce, která byla stanovena v závislosti na dosaženém stupni vzdělání²².

Odbornou způsobilost pro řemeslné živnosti je možné rovněž prokázat:

- dokladem o uznání odborné kvalifikace, který vydal příslušný uznávací orgán, pokud byl doklad o vzdělání získán v některém z členských států EU²³;
- dokladem o získání všech profesních kvalifikací dle Národní soustavy kvalifikací (NSK)²⁴;
- občan ČR nebo jiného členského státu EU má možnost v souladu s živnostenským zákonem prokázat odbornou způsobilost také doklady uvedenými v § 7 odst. 5 písm. a) až m) živnostenského zákona, které osvědčují odbornou kvalifikaci a zároveň prokazují, že danou činnost vykonával v jiném členském státě EU.

Tyto doklady je možné předložit k posouzení přímo živnostenskému úřadu, a není nutné je předkládat uznávacímu orgánu dle zákona o uznávání odborné kvalifikace [13].

²⁰ Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách)

²¹ Dříve byly jednotlivé obory stanoveny v Nařízení vlády č. 689/2004 Sb., o soustavě oborů v základním, středním a vyšším odborném vzdělání

²² Zrušeno novelou živnostenského zákona provedenou zákonem č. 130/2008 Sb.

²³ Dle zákona 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů, je uznávacím orgánem Ministerstvo průmyslu a obchodu a dokladem je pravomocné rozhodnutí vydané tímto orgánem v souladu se zákonem o uznávání odborné kvalifikace

²⁴ NSK je legislativně upravena zákonem č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání)

Živnostenský zákon umožňuje, aby všechny výše uvedené doklady k prokázání odborné způsobilosti byly nahrazeny následujícími doklady [20]:

- výučním listem a vysvědčením o závěrečné zkoušce získaným v příbuzném oboru vzdělání a dokladem prokazujícím vykonání praxe v délce 1 rok;
- maturitním vysvědčením v příbuzném oboru a dokladem prokazujícím vykonání praxe v délce 1 rok;
- vysvědčením o absolutoriu a diplomem absolventa vyšší odborné školy v příbuzném oboru vzdělání a dokladem prokazujícím vykonání praxe v délce 1 rok;
- vysokoškolským diplomem a dodatkem k diplomu v příslušné příbuzné oblasti studijních programů a studijních oborů;
- dokladem o řádném ukončení rekvalifikace a dokladem prokazujícím vykonání praxe v délce 1 rok;
- dokladem o vykonání šestileté praxe.

Z výše uvedeného vyplývá, že pokud ohlašovatel získá a dokládá vzdělání v příbuzném oboru nebo v příbuzné oblasti studijních programů a studijních oborů je zákonem vyžadováno, vyjma vysokoškolského vzdělání, vykonání jednorocní praxe. Vždy tomu tak nebylo, až do 30.6.2008 bylo nutné k dokladům o vzdělání v příbuzném oboru doložit rovněž doklad o vykonání praxe v délce jeden až čtyři roky, a to v závislosti na dosaženém stupni vzdělání v příbuzném oboru nebo v příbuzné oblasti studijních oborů.

Dále je možné živnostenskému úřadu doložit doklad, který prokazuje, že fyzická osoba získala šestiletou praxi v oboru, a to bez nutnosti předložit příslušný doklad o vzdělání.

V následující části práce budou uvedeny konkrétní doklady, kterými může fyzická osoba, která hodlá provozovat živnost, doložit odbornou způsobilost pro jednotlivé vybrané řemeslné živnosti. Nutno upozornit, že se nejedná o taxativní výčet dokladů.

- **Řemeslná živnost: Pedikúra, manikúra**

Řemeslná živnost „Pedikúra, manikúra“, je stanovena v příloze č. 1 živnostenského zákona, a je uvedena v části C této přílohy.

V tabulce č. 1 jsou uvedeny příklady dokladů, kterými je možné prokázat odbornou způsobilost v souladu s § 21 odst. 1 živnostenského zákona (tj. v příslušném oboru vzdělání). Písmeno L v kódu oboru vzdělání znamená, že se jedná o obor vzdělání, ve kterém je

poskytováno střední vzdělání s maturitní zkouškou, u písmene H (u živnosti „Holičství/kadeřnictví) se jedná o obor poskytující střední odborné vzdělání s výučním listem.

Tabulka 1: Přehled dokladů k prokázání odborné způsobilosti pro živnost „Pedikúra, manikúra“

PEDIKÚRA, MANIKÚRA	
kód oboru vzdělání	obor vzdělání
69-41-L/01	Kosmetické služby
69-41-L/004	Kosmetička
64-46-4	Kosmetička
69-41-L/503	Pleťová kosmetika

Zdroj: vlastní zpracování podle [30][32]

Výše uvedené doklady může podnikatel nahradit dokladem o získání úplné profesní kvalifikace, a to v souladu s uvedením v NSK na www.nsk.cz. Podnikatel tak může absolvovat jednotlivé schválené a na trhu práce v ČR použitelné profesní kvalifikace, které povedou k získání úplné profesní kvalifikace. Živnostenské oprávnění s předmětem podnikání „Pedikúra, manikúra“ lze získat po předložení úplné profesní kvalifikace „Manikérka a nehtová designérka“ nebo „Pedikérka a nehtová designérka“. Jednotlivé profesní kvalifikace pro získání úplné profesní kvalifikace „Manikérka a nehtová designérka“ nebo „Pedikérka a nehtová designérka“ jsou uvedeny v tabulce č. 2.

Tabulka 2: Přehled dokladů, kterými je možné prokázat získání úplné profesní kvalifikace podle Národní soustavy kvalifikací

Úplná profesní kvalifikace	Úplná profesní kvalifikace
"Manikérka a nehtová designérka" 69-99-H/15	"Pedikérka a nehtová designérka" 69-99-H/16
úplnou profesní kvalifikaci lze prokázat předložením osvědčení o získání profesní kvalifikace	úplnou profesní kvalifikaci lze prokázat předložením osvědčení o získání profesní kvalifikace
Manikérka a nehtová designérka: kód 69-024-H	Pedikérka a nehtová designérka: kód 69-025-H

Zdroj: vlastní zpracování podle [29]

Z tabulky je zřejmé, že úplná profesní kvalifikace se může skládat pouze z jedné jednotlivé profesní kvalifikace. Ovšem existují úplné profesní kvalifikace, k jejichž získání je potřeba doložit skupinu profesních kvalifikací. Živnost je uvedena v příloze č. 5 živnostenského zákona, proto je třeba podnikatele upozornit na skutečnost, že ze zákona vyplývá povinnost zajistit výkon činností, které jsou předmětem obsahové náplně této živnosti pouze osobami, které splňují odbornou způsobilost pro výkon těchto činností. Požadovaná odborná způsobilost je stanovena v příloze č. 5 živnostenského zákona.

- **Řemeslná živnost: Holičství, kadeřnictví**

Řemeslná živnost „Holičství, kadeřnictví“, je stanovena v příloze č. 1 živnostenského zákona, a je uvedena v části A této přílohy.

V tabulce č. 3 jsou uvedeny příklady dokladů, kterými je možné prokázat odbornou způsobilost v souladu s § 21 odst. 1 živnostenského zákona, tzn., že se opět jedná o doklady prokazující vzdělání v příslušném oboru vzdělání.

Tabulka 3: Přehled dokladů k prokázání odborné způsobilosti pro živnost „Holičství, kadeřnictví“

HOLIČTSTVÍ, KADEŘNICTVÍ	
kód oboru vzdělání	obor vzdělání
69-51-H/001	Kadeřník
64-56-2	Kadeřník
69-51-H/01	Kadeřník

Zdroj: vlastní zpracování podle [30][32]

Na tuto živnost se nevztahuje příloha č. 5 živnostenského zákona.

- **Řemeslná živnost: Kosmetické služby**

Řemeslná živnost „Holičství, kadeřnictví“, je stanovena v příloze č. 1 živnostenského zákona, a je uvedena v části C této přílohy.

V tabulce č. 4 jsou vedeny příklady dokladů, kterými může budoucí podnikatel prokázat odbornou způsobilost pro řemeslnou živnost „Kosmetické služby“. Opět se jedná o doklady v souladu s § 21 živnostenského zákona.

Tabulka 4: Přehled dokladů k prokázání odborné způsobilosti pro živnost „Kosmetické služby“

KOSMETICKÉ SLUŽBY	
kód oboru vzdělání	obor vzdělání
69-41-L/01	Kosmetické služby
64-35-4	Pleťová kosmetika
69-41-L/004	Kosmetička
64-46-4	Kosmetička
69-41-L/503	Pleťová kosmetika

Zdroj: vlastní zpracování podle [30][32]

Stejně jako v případě řemeslné živnosti „Pedikúra, manikúra“ je možné prokázat odbornou způsobilost dokladem o získání úplné profesní kvalifikace dle nastavení v NSK. Přehled dokladů je uveden v tabulce č. 5.

Tabulka 5: Přehled dokladů, kterými je možné prokázat získání úplné profesní kvalifikace podle Národní soustavy kvalifikací

Úplná profesní kvalifikace "Kosmetička" 69-99-M/13	Úplná profesní kvalifikace "Vizážistka" 69-99-M/14
úplnou profesní kvalifikaci lze prokázat předložením osvědčení o získání profesní kvalifikace Kosmetička: kód 69-030-M	úplnou profesní kvalifikaci lze prokázat předložením osvědčení o získání profesní kvalifikace Vizážistka: kód 69-035-M

Zdroj: vlastní zpracování podle [29]

Z výše uvedeného vyplývá, že fyzická osoba může alternativně k ohlášení živností řemeslných doložit více druhů dokladů, kterými prokáže svoji odbornou způsobilost. Pokud by fyzická osoba, která hodlá provozovat tyto živnosti, nedisponovala žádným z výše uvedených dokladů, živnostenský zákon umožňuje prokázat odbornou způsobilost doložením dokladu o řádném ukončení rekvalifikace pro příslušnou pracovní činnost. Tento doklad musí být vydán akreditovaným zařízením. Při výběru zařízení, musí dotyčná osoba dbát na to, aby se jednalo o rekvalifikační zařízení, které je dle tohoto zákona oprávněno rekvalifikace provádět. Zařízení, která smějí provádět rekvalifikace, stanovuje zákon o zaměstnanosti²⁵. K dokladu o rekvalifikaci je navíc nutné doložit doklad o vykonání praxe v délce jeden rok.

Rekvalifikace je jedním z nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti. V roce 2015 se jednalo o druhý nejvyužívanější nástroj v rámci aktivní politiky zaměstnanosti [18]. Uchazeče nebo zájemce o zaměstnání může Úřad práce zařadit do rekvalifikačního kurzu, a to za splnění zákonem stanovených podmínek. V příloze E je uveden přehled o celkovém počtu všech rekvalifikací včetně počtu rekvalifikací pro pracovní činnosti holič/kadeřník, pedikúra/manikúra a kosmetické služby zajištěných Úřadem práce v letech 2014 – 2016. Rekvalifikace pro tyto pracovní činnosti tvoří 2 – 3 % z celkového počtu rekvalifikací.

- **Doklad prokazující právní vztah k sídlu**

Každý podnikatel má v živnostenském rejstříku kromě adresy bydliště zapsanu také adresu sídla. Je-li adresa sídla shodná s adresou bydliště, není povinností podnikatele prokazovat právní důvod užívání prostor, do kterých své sídlo umístil. Z tohoto ustanovení

²⁵ § 108 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

však existuje výjimka. Podnikatel je povinen doložit živnostenskému úřadu při ohlášení živnosti doklad prokazující právní důvod pro užívání prostor, do nichž umístil své sídlo, v případě, že je jeho bydliště a zároveň sídlo umístěno na adrese ohlašovny (jedná se o tzv. „úřední adresu“). Dále pak podnikatel musí doložit tento doklad, pokud se adresa bydliště liší od adresy sídla. Dokladem prokazujícím právní důvod pro užívání prostor, je písemné prohlášení vlastníka či vlastníků dané nemovitosti, bytu či nebytového prostoru, že souhlasí s umístěním sídla daného podnikatele [20]. Tento souhlas může být udělen jak na dobu neurčitou, tak určitou.

- **Prohlášení odpovědného zástupce**

Jak bylo uvedeno dříve, je zákonnou povinností při ohlášení řemeslných živností „Pedikúra, manikúra“, „Holičství, kadeřnictví“ a „Kosmetické služby“ prokázat odbornou způsobilost, tzn. určité dovednosti, znalosti a odbornost.

Pokud ohlašovatel bude sám splňovat odbornou způsobilost jen pro některou z vybraných řemeslných živností, je nutné pro získání živnostenského oprávnění ustanovit pro živnost, u které sám nesplňuje odbornou způsobilost, odpovědného zástupce. V tomto případě musí ohlašovatel k ohlášení doložit prohlášení odpovědného zástupce (vzor tohoto formuláře je uveden v příloze G), že souhlasí s ustanovením do funkce odpovědného zástupce. Na formuláři je rovněž nutné uvést, pro kterou živnost je jako odpovědný zástupce ustanovován. K prohlášení musí být doloženy doklady prokazující odbornou způsobilost odpovědného zástupce. Do funkce odpovědného zástupce je možné ustanovit pouze fyzickou osobu.

Prohlášení může fyzická osoba, která je ustanovována do funkce odpovědného zástupce podepsat přímo před pracovníkem živnostenského úřadu. Pokud tak neučiní, musí být její podpis na prohlášení úředně ověřen. Živnostenský zákon stanovuje, že odpovědný zástupce musí splňovat jak všeobecné, tak i zvláštní podmínky provozování živnosti. Jestliže bude podnikatelem ustanoven odpovědný zástupce, který je považován za českou fyzickou osobu, vyžádá si pro účely posouzení bezúhonnosti (všeobecná podmínka provozování živnosti) výpis z evidence Rejstříku trestů živnostenský úřad sám. Odpovědným zástupcem může být ustanovena pouze ta fyzická osoba, u které zároveň neexistuje žádná z překážek provozování živnosti stanovených živnostenským zákonem [20].

V okamžiku, kdy podnikatel, který při ohlášení ustanovil odpovědného zástupce z důvodu, že nesplňoval sám odbornou způsobilost, získá šestiletou praxi, může po předložení dokladu nebo dokladů, které potvrzují vykonání šestileté praxe, funkci odpovědného zástupce ukončit.

Zde je rozdíl oproti vázaným živnostem, u kterých není možné nedostatek odborné způsobilosti zhojit vykonáním odborné praxe.

- **Doklad o zaplacení správního poplatku**

Dalším dokladem, který je nutné doložit k ohlášení je doklad o zaplacení správního poplatku. Při vstupu do živnostenského podnikání je vybírán správní poplatek ve výši 1 000 Kč, a to bez ohledu na počet ohlašovaných živností. Přehled správní poplatků vybíraných živnostenskými úřady je uveden v tabulce č. 6.

Tabulka 6: Přehled správních poplatků

Ohlášení živnosti při vstupu do živnostenského podnikání	1 000 Kč
Další ohlášení živnosti	500 Kč
Přijetí žádosti o koncesi při vstupu do živnostenského podnikání	1 000 Kč
Přijetí další žádosti o koncesi	500 Kč
Změna rozhodnutí o udělení koncese	500 Kč
Vydání rozhodnutí o schválení odpovědného zástupce pro koncesovanou živnost	500 Kč
Vydání výpisu z živnostenského rejstříku po provedení oznámené změny	100 Kč
Vydání úplného nebo částečného výpisu z živnostenského rejstříku na žádost za každou započatou stránku	20 Kč
Vydání sestavy z živnostenského rejstříku na žádost za údaje o jednom podnikateli	5 Kč
Přijetí podání kontaktním místem veřejné správy podle § 72 živnostenského zákona	50 Kč

Zdroj: vlastní zpracování podle [48]

- **Rozhodnutí soudu**

Zákon umožňuje, aby živnost ohlásila rovněž osoba, která je nezletilá, tedy nedosáhla věku 18 let. Nezletilému, který dosáhl věku 16 let a splní zákonem stanovené podmínky, může soud svéprávnost přiznat. Podmínku dosažení věku 18 let lze také zhojit přivolením soudu (blíže viz všeobecné podmínky provozování živnosti). Živnostenskému úřadu je v obou případech nutné doložit rozhodnutí, kterým soud nezletilému přiznal svéprávnost nebo rozhodl o přivolení soudu k souhlasu zákonného zástupce [20].

Pokud porovnáme ohlášení živnosti řemeslné s ohlášením živnosti volné, je zřejmé, že ohlášení živnosti volné, resp. vznik práva provozovat živnost je jednodušší, ať už se týká dokladů přikládáných k ohlášení či podmínek provozování živnosti.

Shodně při ohlášení živnosti volné a živnosti řemeslné posuzuje živnostenský úřad splnění všeobecných podmínek provozování živnosti. Zároveň je nutné při ohlášení zkoumat, zda

neexistuje některá z překážek provozování živnosti. Je třeba zdůraznit, že uvedené podmínky musí podnikatel splňovat nejen při ohlášení, ale i v průběhu provozování živnosti.

Na podnikatel jsou při ohlášení a při provozování živnosti řemeslné, na rozdíl od živnosti volné, jejíž provozování není podmíněno prokázáním odborné způsobilosti, kladeny přísnější požadavky, a to v podobě určitých odborných znalostí a dovedností, eventuálně je stanoven požadavek vykonání praxe. Tato skutečnost se jistě odráží v počtu živnostenských oprávnění pro živnosti řemeslné, kterých je více jak o polovinu méně než živnostenských oprávnění k provozování živnosti volné s předmětem podnikání „Výroba, obchod a služby uvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“.

Ze shrnutí dokladů předkládaných při ohlášení řemeslné živnosti a volné živnosti, které je uvedeno na obr. č. 6 vyplývá, že k získání živnostenského oprávnění k provozování řemeslné živnosti, je nutné doložit více dokladů, než je tomu u živnosti volné.

3.4.2 Ohlášení živností živnostenskému úřadu

Občan, který se rozhodne podnikat, musí projít daným procesem a splnit zákonem stanovené podmínky, aby pro předmětné živnosti získal příslušné živnostenské oprávnění. Tento proces je znázorněn na obr. č. 7. Zákonem je stanoveno, že fyzická osoba musí provozování ohlašovací živnosti ohlásit živnostenskému úřadu. V okamžiku, kdy má budoucí podnikatel připravené všechny doklady, může živnostenskému úřadu ohlásit provozování živnosti.

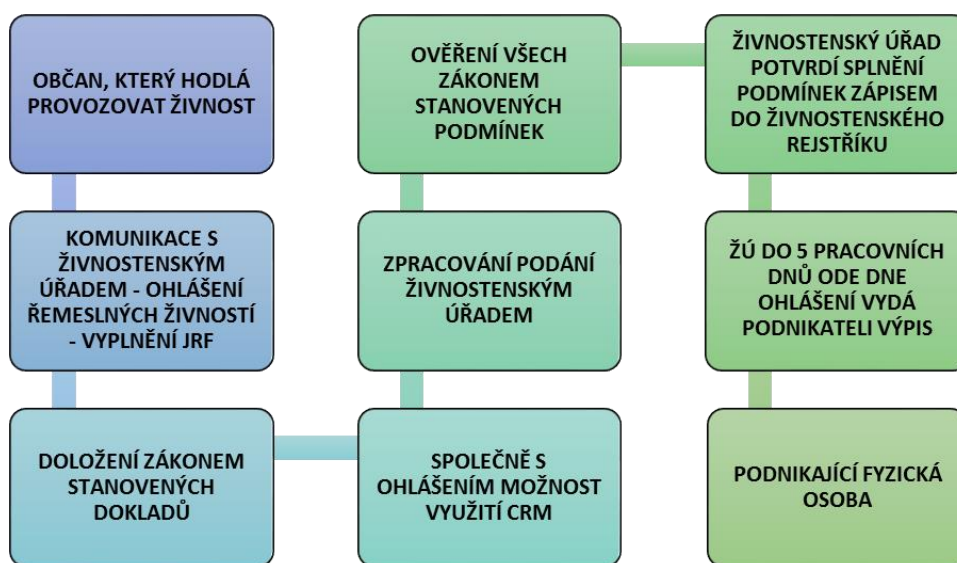
K ohlášení živnosti resp. živností slouží Jednotný registrační formulář pro fyzickou osobu (JRF), jehož vzor je uveden v příloze F. Jeho struktura je koncipována tak, aby odpovídala náležitostem ohlášení, které stanovuje živnostenský zákon. Tento formulář vyplní s podnikatelem příslušný pracovník živnostenského úřadu v elektronické podobě. Do formuláře je nutné uvést všechny zákonem stanovené údaje. Vyplněný formulář včetně všech příloh určených jak pro živnostenský úřad, tak pro příslušné správní úřady, zaměstnanec živnostenského vytiskne, ohlašovatel je zkontroluje a vlastnoručně podepíše. Poté je formulář odeslán do Registru živnostenského podnikání k dalšímu zpracování.

K podání musí podnikatel doložit zákonem stanovené doklady uvedené v předchozí části práce, v případě řemeslných živností se jedná především o doklady, kterými fyzická osoba prokáže svoji odbornou způsobilost. Pokud odbornou způsobilost sama nespĺňuje, může živnost provozovat prostřednictvím odpovědného zástupce. V tomto případě doloží fyzická osoba doklady prokazující odbornou způsobilost odpovědného zástupce a zároveň prohlášení

odpovědného zástupce, že souhlasí s ustanovením do této funkce. Pokud fyzická osoba ohlásí všechny tři výše uvedené živnosti najednou, tedy v rámci jednoho podání, zaplatí při vstupu do živnostenského podnikání správní poplatek 1 000 Kč bez ohledu na to, kolik živností je ohlašováno.

Poté následuje zpracování podání v Registru živnostenského podnikání. Pro posouzení splnění podmínky bezúhonnosti si v průběhu zpracování podání živnostenský úřad vyžádá výpis z evidence rejstříku trestů, a to způsobem umožňující dálkový přístup, jak podnikatele, tak odpovědného zástupce (uvažujeme-li, že odpovědný zástupce je občanem ČR).

Splní-li ohlašovatel všechny zákonem stanovené podmínky, tzn. jak všeobecné, tak v případě řemeslných živností i zvláštní podmínky a neexistuje-li některá ze skutečností, která brání provozování živnosti (viz překážky provozování živnosti), potvrdí živnostenský úřad splnění podmínek provedením zápisu podnikatele do živnostenského rejstříku. Podnikateli potvrdí živnostenský úřad splnění podmínek vydáním výpisu z živnostenského rejstříku. Živnostenský úřad je povinen tento výpis vydat do 5 pracovních dnů ode dne, kdy fyzická osoba učinila podání.

Obrázek 7: Proces získání živnostenského oprávnění

Zdroj: vlastní zpracování

3.4.3 Povinnosti podnikatele v souvislosti s provozováním vybraných řemeslných živností

Podnikatele je v modelové situaci třeba upozornit na skutečnost, že živnostenský zákon obsahuje taxativní výčet živností, u kterých je požadavek na odbornost a dovednost kladen

rovněž při samotném výkonu činností, nejen tedy při ohlášení provozování živnosti. Podnikatel musí zajistit, aby výkon živností, které jsou uvedeny v příloze č. 5 živnostenského zákona, zajišťovaly pouze osoby, které splňují odbornou způsobilost pro jejich výkon. Z předmětných řemeslných živností se tato podmínka týká živnosti „Pedikúra, manikúra“ a „Kosmetické služby“. Může proto nastat situace, kdy podnikatel sice vlastní živnostenské oprávnění pro provozování živnosti „Pedikúra, manikúra“, protože při ohlášení ustanovil odpovědného zástupce, avšak činnosti nemůže vykonávat, protože sám nesplňuje odbornou způsobilost stanovenou v dané příloze.

Provozování vybraných řemeslných živností je dle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, považováno za činnosti epidemiologicky závažné. Z tohoto důvodu je na podnikatele kladen požadavek zvláštní způsobilosti, kterou je podnikatel povinen při provozování těchto živností splňovat. Dle zákona o ochraně veřejného zdraví musí mít podnikatel zdravotní průkaz a znalosti, které jsou nutné k ochraně veřejného zdraví. Znalosti se ověřují zkouškou, rozsah znalostí potřebných k vykonání zkoušky je stanoven vyhláškou Ministerstva zdravotnictví [41]. Podnikatel může živnosti „Holičství, kadeřnictví“, „Pedikúra, manikúra“ a „Kosmetické služby“ vykonávat tedy pouze v případě, že má zdravotní průkaz a složenou zkoušku. Jestliže požadované znalosti nemá, nemůže činnosti epidemiologicky závažné vykonávat. Jedná se však o doklady, které k ohlášení živností nejsou dokládány.

Protože se jedná o živnosti, které jsou převážně provozovány v provozovnách, je třeba podnikatele upozornit na skutečnost, že podnikateli v souvislosti s prostorem, ve kterém živnost provozuje, nevyplývají povinnosti pouze z živnostenského zákona (viz kapitola 2 pojem „Provozovna“). Ze zákona o ochraně veřejného zdraví vyplývá, že osoba, která provozuje holičství, kadeřnictví, manikúru, pedikúru a kosmetické služby, je povinna zajistit v prostoru, kde živnosti provozuje, lékárníčku a vypracovat provozní řád. Schválený provozní řád je pak povinna tato osoba vyvěsit při zahájení činnosti v provozovně [47].

Další povinnost v souvislosti s provozováním živnosti ukládá zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů. Z tohoto zákona vyplývá podnikateli povinnost informovat spotřebitele o možnosti mimosoudního řešení spotřebitelských sporů. Příslušným orgánem zajišťujícím řešení těchto sporů je Česká obchodní inspekce, oddělení ADR (z anglického alternative dispute resolution) – alternativní způsob řešení sporů [8].

4 OBECNÍ ŽIVNOSTENSKÝ ÚŘAD JAKO CENTRÁLNÍ REGISTRAČNÍ MÍSTO

Na základě novely živnostenského zákona provedené zákonem č. 214/2006 Sb., vznikla na obecních živnostenských úřadech od 1.8.2006 Centrální registrační místa.

CRM byla zřízena s cílem snížit administrativní zátěž podnikatelů nejen při vstupu do podnikání, ale i v jeho průběhu [15]. K ulehčení administrativy spojené se vstupem do podnikání přispělo také zrušení místní příslušnosti podle správního řádu, a to k 1.7.2008. Podnikatelské subjekty mohou prostřednictvím CRM společně s ohlášením živnosti nebo podáním žádosti o koncesi učinit zákonem stanovený okruh podání vůči jiným orgánům veřejné správy a splnit si tak registrační či oznamovací povinnosti vyplývající z jiných právních předpisů²⁶. Služeb CRM může podnikatel rovněž využít během provozování živnosti.

Prostřednictvím jednotného registračního formuláře (dále jen „JRF“), který nahrazuje různé druhy formulářů, mohou podnikatelé provést podání vůči Živnostenskému úřadu, České správě sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovně, Úřadu práce a finančnímu úřadu. Existují dva základní typy jednotného registračního formuláře, a to pro fyzickou a právnickou osobu (vzor tohoto formuláře pro fyzickou osobu je uveden v příloze F). V případě, že podnikatel hodlá učinit podání vůči finančnímu úřadu, je nutné využít k daňové registraci a k oznamování změn pouze tiskopisů, které byly vydány Ministerstvem financí. Živnostenský úřad předá údaje získané od podnikatele elektronicky příslušným úřadům v zákonem stanovené lhůtě [20]. Pro oznámení změn vůči všem úřadům, včetně živnostenského úřadu, slouží dvoustránkový formulář Změnový list. Oznámení změny registračních údajů určených finančnímu úřadu je možné pouze prostřednictvím tiskopisu, který vydalo Ministerstvo financí.

Podnikatelské subjekty využitím služeb CRM tak mohou významně uspořít čas, neboť své povinnosti splní na jednom místě, nemusí „obíhat“ několik úřadů, kdy každý z těchto úřadů je velmi často v jiném městě, a opakovaně vyplňovat především identifikační údaje. Praktické využití služeb CRM podnikateli vůči jiným orgánům veřejné správy, je uvedeno v následující části.

---

²⁶ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

4.1 Využití služeb centrálního registračního místa fyzickou osobou

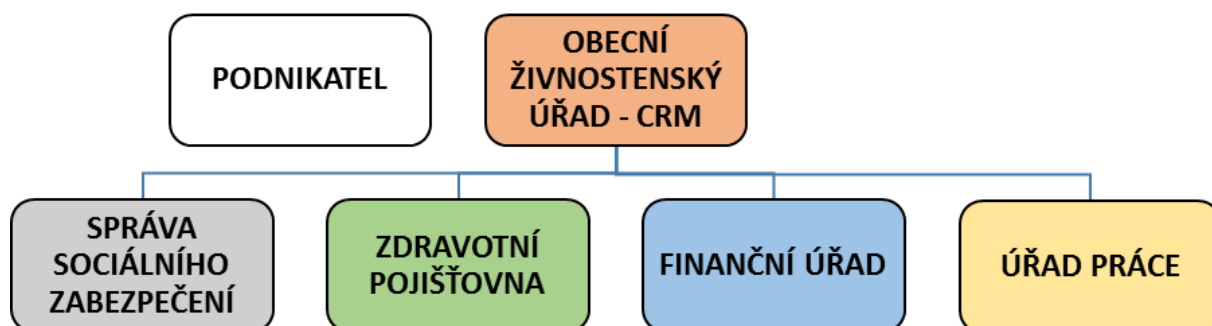
V souvislosti se vznikem živnostenského oprávnění a následným zahájením provozování živnosti, musí podnikatel splnit zákonem stanovené registrační a oznamovací, které vyplývají z různých právních předpisů. Protože obecní živnostenské úřady plní funkci CRM, může podnikatel tyto povinnosti vůči jiným orgánům veřejné správy splnit zároveň s ohlášením živnosti na jednom místě, a nemusí tak obíhat více úřadů. Přehled orgánů veřejné správy, vůči kterým je možné učinit podání prostřednictvím CRM je uveden na obr. č. 8.

Využití služeb CRM vůči jiným orgánům veřejné správy není obligatorní, je pouze na zvážení podnikatelského subjektu, zda CRM využije či své povinnosti splní na konkrétním příslušném úřadě.

Příslušné formuláře vydané Ministerstvem průmyslu a obchodu, které jsou využívány v rámci CRM, jsou této možnosti přizpůsobeny. Pro potřeby daňové registrace, oznamování změn či v případě žádosti o zrušení registrace u finančního úřadu je potřeba využívat formuláře, které vydalo Ministerstvo financí.

Fyzická osoba může současně s ohlášením živnosti, resp. živností využít služeb CRM, a učinit podání vůči [20]:

- České správě sociálního zabezpečení;
- Zdravotní pojišťovně;
- Finančnímu úřadu;
- Úřadu práce.

Obrázek 8: Využití centrálního registračního místa podnikatelem

Zdroj: vlastní zpracování

České správě sociálního zabezpečení může fyzická osoba při ohlášení živnosti prostřednictvím JRF:

- oznámit datum zahájení samostatné výdělečné činnosti: tuto povinnost musí podnikatel splnit nejpozději do osmého dne kalendářního měsíce, který následuje po měsíci, kdy začal vykonávat samostatnou výdělečnou činnost [51], např. zahájí-li podnikatel výkon samostatné výdělečné činnosti 1. března nebo 20. března, musí zahájení oznámit do 8. dubna. Datum zahájení samostatné výdělečné činnosti může být odlišné od data vzniku práva provozovat živnost;
- podat přihlášku k důchodovému pojištění: zálohy na důchodové pojištění je povinna platit každá OSVČ, která splňuje zákonem stanovené podmínky [38], sazby pojistného na sociální zabezpečení a výše minimálního měsíčního pojistného jsou uvedeny v tabulce č. 7;
- podat přihlášku k dobrovolné účasti na nemocenském pojištění OSVČ: účast OSVČ na nemocenském pojištění je dobrovolná, sazba pojistného činí 2,3 %, minimální částka, ze které se pojistné na nemocenské pojištění hradí, činí 5 000 Kč [51].

Tabulka 7: Sazby pojistného na sociální zabezpečení osob samostatně výdělečně činných – hlavní činnost, včetně minimálního vyměřovacího základu v letech 2014 - 2018

	OSVČ - HLAVNÍ ČINNOST				
	2014	2015	2016	2017	2018
Minimální měsíční vyměřovací základ (min. 25 % průměrné mzdy)	6 486	6 653	6 752	7 058	7 495
Minimální měsíční pojistné na SZ (29, 2 %)	1 894	1 943	1 972	2 061	2 189
Minimální pojistné na NP (2,3 %)	115	115	115	115	115

Zdroj: upraveno podle [50][51]

Služeb CRM může podnikatel využít také vůči zdravotní pojišťovně, u které je pojištěn. Podnikatel – fyzická osoba může zdravotní pojišťovně:

- oznámit prostřednictvím JRF datum zahájení samostatné výdělečné činnosti a splnit si tak zákonem stanovenou povinnost, a to do osmi dnů, ode dne, kdy samostatnou výdělečnou činnost zahájil [7]. Sazba pojistného na veřejné zdravotní pojištění je stanovena ve výši 13,5 % z vyměřovacího základu [38]. Při vstupu do

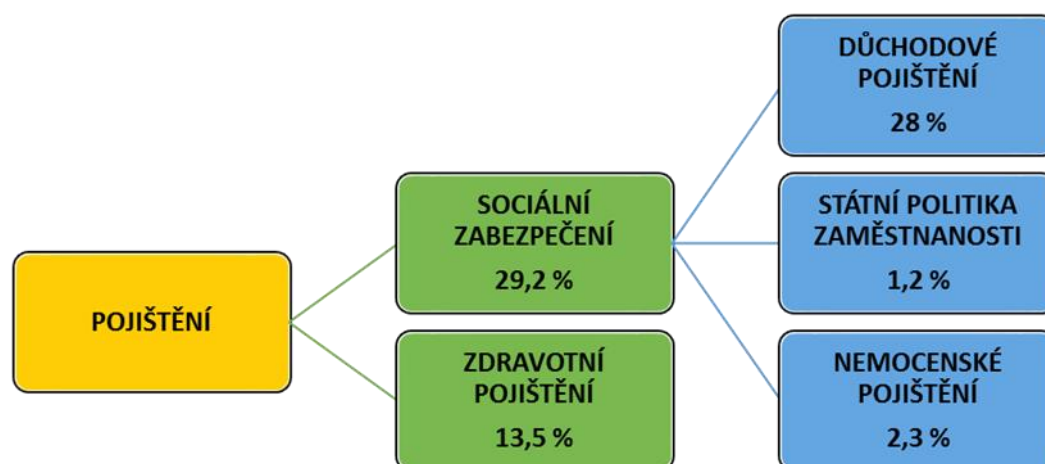
živnostenského podnikání, hradí podnikatel v prvním roce, kdy činnost vykonává zálohy na veřejné zdravotní pojištění z minimálního vyměřovacího základu, pokud si sám nestanoví, že bude platit vyšší zálohu [45]. Minimální měsíční zálohy OSVČ na zdravotní pojištění v letech 2014 – 2018 jsou uvedeny v tabulce č. 8.

Tabulka 8: Minimální měsíční zálohy osob samostatně výdělečně činných na zdravotní pojištění v Kč v letech 2014 – 2018

	OSVČ				
	2014	2015	2016	2017	2018
Minimální měsíční vyměřovací základ (50 % průměrné mzdy v národním hospodářství)	12 971	13 305,50	13 503	14 116	14 989,50
Minimální měsíční záloha na ZP (13,5 %)	1 752	1 797	1 823	1 906	2 024

Zdroj: upraveno podle [7]

Pro doplnění a lepší orientaci je na obr. č. 9 uvedeno schéma pojištění v rozdělení na pojištění na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění. Sazby v něm uvedené se týkají OSVČ.

Obrázek 9: Schéma pojištění

Zdroj: vlastní zpracování podle [38]

Společně s ohlášením živnosti může fyzická osoba učinit podání směřující Finančnímu úřadu ev. Specializovanému finančnímu úřadu. Prostřednictvím CRM může tato osoba:

- podat přihlášku k registraci k dani z příjmů nebo k dani silniční. Zákonem je stanoveno, že poplatník daně musí přihlášku k registraci k dani z příjmů podat do 15 dnů od dne, kdy začal vykonávat činnost, která je zdrojem příjmů [7].

Prostřednictvím CRM místa může podnikatel, který je fyzickou osobou, oznámit příslušnému Úřadu práce volné pracovní místo, či jeho obsazení.

Zřízení CRM na obecních živnostenských úřadech značně zjednodušuje podnikatelům administrativní úkony, které souvisí nejen se vstupem do živnostenského podnikání, ale i v jeho průběhu. Tím, že jsou činnosti soustředěny, může podnikatel na jednom místě prostřednictvím JRF učinit podání vůči dalším správním orgánům. Dochází tak k časové úspoře, neboť podnikatel splní své registrační povinnosti vyplývající z jiných právních předpisů vůči různým orgánům veřejné správy návštěvou jednoho úřadu. Pokud by tuto možnost neměl, musel by z důvodu plnění registračních a oznamovacích povinností obíhat více úřadů, a v mnohých případech cestovat z jednoho města do druhého.

Podání učiněná podnikatelem vůči jiným správním úřadům předává živnostenský úřad těmto orgánům veřejné správy do pěti pracovních dnů. Jedná se o lhůtu stanovenou živnostenským zákonem.

ZÁVĚR

Předmětem této bakalářské práce byl popis podnikání v České republice na základě živnostenského oprávnění.

První kapitola práce byla věnována historické a současné právní úpravě živnostenského podnikání. Z uvedených podstatných částí Živnostenského řádu je zřejmé, že současná právní úprava vychází z právní úpravy stanovené živnostenským řádem. V obou právních úpravách je možné vidět mnoho podobného, např. rozdělení živností na ohlašovací a koncesované, stanovení všeobecných a zvláštních podmínek nebo třístupňová soustava úřadů. V této kapitole byla rovněž zmíněna obnova živnostenského podnikání po roce 1989, jež s sebou přinesl změnu politického systému. V první kapitole byly také uvedeny vybrané právní předpisy, které souvisí s živnostenským podnikáním. Mezi tyto právní předpisy patří např. zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, ve znění pozdějších předpisů a Nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, ve znění pozdějších nařízení.

Druhá kapitola byla věnována vymezení základních pojmů ve spojení s ustanoveními živnostenského zákona, mimo jiné, pojmu „Provozovna“. Tento pojem byl uveden záměrně s ohledem na to, že v další části práce, byl analyzován vznik vybraných řemeslných živností, které jsou převážně provozovány v provozovnách. Budoucím podnikatelům byla tímto způsobem poskytnuta informace, jak zákon provozovnu definuje, jaké jsou kladeny požadavky na provozovnu a jak musí být provozovna označena.

Cílem této bakalářské práce bylo vymežit podmínky a požadavky, které musí podnikatel splnit, chce-li provozovat živnost na základě živnostenského oprávnění. Dále byla charakterizována role živnostenského úřadu jako centrálního registračního místa. Podrobněji byl analyzován vznik a provoz řemeslných živností, které jsou převážně provozovány v provozovnách. Práce se věnovala specifickým podmínkám, které musí být při zakládání těchto živností splněny, a zahrnovala pokyny pro začínající podnikatele, jak při zakládání postupovat.

Podmínky a požadavky, které musí podnikatel splnit, aby získal příslušné živnostenské oprávnění a následně mohl živnost provozovat, byly popsány v druhé kapitole této bakalářské práce. Jedná se o všeobecné podmínky provozování živnosti a zákonem stanovený požadavek odborné způsobilosti. Nemožnost učinit ohlášení živnosti a následný vznik živnostenského

oprávnění a tedy práva provozovat živnost znemožňuje existence překážky provozování živnosti.

Třetí část práce byla koncipována tak, aby sloužila jako návod začínajícím podnikatelům jak postupovat při zakládání živnosti. Fyzická osoba, která se rozhodne podnikat, musí nejprve zvážit na základě různých kritérií, zda bude podnikat jako fyzická či právnická osoba. Aby bylo podnikání této osoby legální, je nutné, aby pro činnosti, které bude vykonávat, vlastnila příslušné živnostenské oprávnění, které ji opravňuje živnost provozovat. V této části bakalářské práce byly uvedeny doklady, které je podnikatel povinen doložit živnostenskému úřadu k ohlášení živnosti. Podrobněji byl analyzován vznik a provoz vybraných řemeslných živností, které jsou převážně provozovány v provozovnách. Protože se jedná o živnosti, u kterých se vyžaduje splnění specifických podmínek, tedy odborné způsobilosti, byly demonstrativně uvedeny konkrétní doklady, kterými může fyzická osoba prokázat splnění těchto specifických podmínek. Jednalo se o doklady v příslušném oboru vzdělání. Protože splnění specifických podmínek může fyzická osoba alternativně prokázat také jinými doklady, byly v práci rovněž uvedeny tyto doklady. Jedná se o doklad prokazující získání úplné profesní kvalifikace či doklad o absolvování rekvalifikace. Rovněž byly uvedeny požadavky, které jsou různými právními předpisy kladeny na podnikatele při provozu vybraných řemeslných živností.

V závěrečné kapitole této práce byla charakterizována role živnostenského úřadu jako centrálního registračního místa. Bylo uvedeno, jakým způsobem může fyzická osoba společně s ohlášením živností využít služeb CRM, tzn., vůči kterým úřadům může podnikatel prostřednictvím JRF společně s ohlášením učinit podání.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] BĚHOUNEK, Pavel. *Společnost s ručením omezeným: prakticky včetně účetnictví a daní*. 2016. Olomouc: ANAG, 2016. Účetnictví (ANAG). ISBN 9788075540379.
- [2] BEJČEK, Josef, Petr HAJN a Jarmila POKORNÁ. *Obchodní právo: obecná část, soutěžní právo*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 9788074005473.
- [3] CÍSAŘ, Jaromír, Jana MÜLLEROVÁ a Lidmila NĚMCOVÁ. *Drobné podnikání*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1996. ISBN 80-7079-955-2.
- [4] CzechPOINT. Veřejnost. Služby pro veřejnost. [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <http://www.czechpoint.cz/public/verejnost/co-jak-kde/>
- [5] ČERNÁ, Stanislava, Ivana ŠTENGLOVÁ a Irena PELIKÁNOVÁ. *Právo obchodních korporací*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 9788074787355.
- [6] ČERNÁ, Stanislava, Ivana ŠTENGLOVÁ, Irena PELIKÁNOVÁ a Jan DĚDIČ. *Obchodní právo: podnikatel, podnikání, závazky s účastí podnikatele*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 9788075523334.
- [7] ČERVINKA, Tomáš a Antonín DANĚK. *Zdravotní pojištění: zaměstnavatelů, zaměstnanců, OSVČ : s komentářem a příklady*. Olomouc: ANAG, 2018. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 9788075541307.
- [8] ČESKÁ OBCHODNÍ INSPEKCE. Pro podnikatele. Mimosoudní řešení spotřebitelských sporů (ADR). [online]. [cit. 2018-06-11]. Dostupné z: <https://www.coi.cz/pro-podnikatele/informace-pro-prodejce-zbozi-a-sluzeb/mimosoudni-reseni-spotrebitelskych-sporu-adr/>
- [9] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Vydáváme. Katalog produktů. [online]. [cit. 2018-06-02]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/v-tuzemsku-pusobi-necelych-900-tisic-podnikatelu>
- [10] *Daňové zákony 2018: úplná znění platná k 1.1.2018*. Praha: Grada, 1999. ISBN 978-80-271-0766-7.
- [11] ELIÁŠ, Karel a Marek SVATOŠ. *Nový občanský zákoník 2014: rejstřík : redakční uzávěrka 26.3.2012*. Ostrava: Sagit, 2012. ÚZ. ISBN 9788072089208.

- [12] HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: obecná část*. 9. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2016. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 9788074006241.
- [13] HORZINKOVÁ, Eva a Václav URBAN. *Živnostenský zákon a předpisy souvisící*. 11. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2006. ISBN 9788072016327.
- [14] HORZINKOVÁ, Eva. *Živnostenský zákon a předpisy souvisící: s komentářem a příklady : podle stavu k 1.7.2008*. Praha: Linde, 2008. ISBN 9788072017201.
- [15] HORZINKOVÁ, Eva. *Živnostenský zákon a předpisy souvisící: s komentářem a příklady : podle stavu k 30.9.2012*. Praha: Linde, 2012. ISBN 9788086131979.
- [16] HOSPODÁŘSKÁ KOMORA ČR. O nás. Publikace. Příručka pro podnikání 2018. [online]. [cit. 2018-05-08]. Dostupné z: <https://www.komora.cz/o-nas/publikace/>
- [17] INFORMACE poskytnutá na základě písemné žádosti Úřadem práce České republiky, Generální ředitelství ÚP ČR, oddělení právní, podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.
- [18] INTEGROVANÝ PORTÁL MPSV. Úřad práce ČR. Statistika. Statistická ročenka. Statistická ročenka trhu práce v České republice v roce 2015. [online]. [cit. 2018-06-05]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/stro>
- [19] JAKUBEC, Ivan. *Stručné dějiny oborů*. Praha: Scientia, 2002. ISBN 9788071832539.
- [20] KAMENÍK, Petr. *Živnostenský zákon: Zákon o živnostenských úřadech: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 9788074784712.
- [21] MALACH, Antonín. *Jak podnikat po vstupu do EU: právo a podnikání, podnikatelské řízení, podpora podnikání v ČR a EU, podnikatelské a podpůrné instituce, podnikání a veřejná správa*. Praha: Grada, 2005. ISBN 9788024709062.
- [22] MAREK, Pavel. *České živnostnictvo 1945-1960: likvidace živnostníku, řemeslníku a obchodníku v Českých zemích*. Brno: Nakladatelství Doplněk, 2006. ISBN 9788072392001.
- [23] MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. Podnikání. Živnostenské podnikání. CRM – Jednotný registrační formulář. [online]. [cit. 2018-05-08]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/crm-jednotny-registracni-formular/jednotny-registracni-formular---234081/>

- [24] MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. Podnikání. Živnostenské podnikání. Průvodce živnostenským podnikáním. [online]. [cit. 2018-06-8] Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/pruvodce-zivnostenskym-podnikanim/>
- [25] MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. Podnikání. Živnostenské podnikání. Statistické údaje o podnikatelích. Počty podnikatelů a živností dle krajů. 2017 – IV. Q. - Počty podnikatelů a živností dle krajů. [online]. [cit. 2018-06-03]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/statisticke-udaje-o-podnikatelich/prehled-podnikatelu-a-zivnosti-dle-kraju--225453/>
- [26] MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. Podnikání. Živnostenské podnikání. Statistické údaje o podnikatelích. Počty živností dle oborů v jednotlivých krajích. 2016 – IV. Q. - Počty živností dle oborů v jednotlivých krajích. [online]. [cit. 2018-06-08]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/statisticke-udaje-o-podnikatelich/statistika-zivnosti--222296/>
- [27] MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. Podnikání. Živnostenské podnikání. Statistické údaje o podnikatelích. Počty živností dle oborů v jednotlivých krajích. 2017 – IV. Q. - Počty živností dle oborů v jednotlivých krajích. [online]. [cit. 2018-06-08]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/statisticke-udaje-o-podnikatelich/statistika-zivnosti--222296/>
- [28] MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. Podnikání. Živnostenské podnikání. Statistické údaje o podnikatelích. Roční přehled podnikatelů a živností. Roční přehled podnikatelů a živností k 31.12.2017. [online]. [cit. 2018-06-03]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/statisticke-udaje-o-podnikatelich/rocní-prehled-podnikatelu-a-zivnosti--222295/>
- [29] NÁRODNÍ SOUSTAVA KVALIFIKACÍ. Kvalifikace. Úplné profesní kvalifikace. [online]. [cit. 2018-05-20]. Dostupné z: <http://www.narodnikvalifikace.cz/vyber-kvalifikace/uplne-kvalifikace/skupiny-oboru-vse/pouze-platne-ano/pouze-s-termíny-zkousek-ne/seradit-1v/ku-1-8>
- [30] Nařízení vlády č. 689/2004 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání. In: ASPI [automatizovaný systém právních informací]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2018-05-17].

- [31] Nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností. In: ASPI [automatizovaný systém právních informací]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2017-10-20].
- [32] Nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání. In: ASPI [automatizovaný systém právních informací]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2018-05-17].
- [33] POKORNÁ, Jarmila. *Obchodní společnosti a družstva*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 9788074004759.
- [34] ROZEHNAL, Aleš. *Obchodní právo*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. Právnícké učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 9788073805241.
- [35] SALACHOVÁ, Bohumila a Bohumil VÍTEK. *Podnikání a jeho přeměny*. Ostrava: Key Publishing, 2013. Monografie (Key Publishing). ISBN 9788074181856.
- [36] *Soukromé podnikání: zákony, komentáře, příklady*. Praha: Juriservis, 1990. ISBN 8090007902.
- [37] *Ústava ČR: Listina základních práv a svobod; Parlament, volby, Ústavní soud, Ombudsman, ministerstva ; Antidiskriminační zákon, Zákon o Sbírce zákonů ; Volba prezidenta : redakční uzávěrka 9.2.2015*. Ostrava: Sagit, 1995, (1075). ÚZ. ISBN 9788074881039.
- [38] VANČUROVÁ, Alena, Lenka LÁCHOVÁ a Jana VÍTKOVÁ. *Daňový systém ČR*. 2016. V Praze: 1. VOX, 2016. Ekonomie (1. VOX). ISBN 9788087480441.
- [39] VEBER, Jaromír a Jitka SRPOVÁ. *Podnikání malé a střední firmy*. 3., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. Expert (Grada). ISBN 9788024745206.
- [40] VÍTEK, Bohumil a Bohumila SALACHOVÁ. *Právní prostředí podnikatele*. Ostrava: Key Publishing, 2014. Monografie (Key Publishing). ISBN 9788074182105.
- [41] Vyhláška č. 490/2000 Sb., o rozsahu znalostí a dalších podmínkách k získání odborné způsobilosti v některých oborech ochrany veřejného zdraví. In: ASPI [automatizovaný systém právních informací]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2018-06-04].
- [42] ŽÍDEK, Libor. *Dějiny světového hospodářství*. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 9788073801847.

- [43] *Zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2015. Beckova edice komentované zákony. ISBN 9788074002854.
- [44] Zákon č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů. In Sbíрка zákonů České republiky. 1990, částka 23, s. 462 – 467
- [45] Zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech. In: ASPI [automatizovaný systém právních informací]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2018-05-04].
- [46] Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. In: ASPI [automatizovaný systém právních informací]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2017-10-20].
- [47] Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví. In: ASPI [automatizovaný systém právních informací]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2018-06-03].
- [48] Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích. In: ASPI [automatizovaný systém právních informací]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2017-10-20].
- [49] Zákon č. 303/2013 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím rekodifikace soukromého práva. In Sbíрка zákonů České republiky. 2013, částka 116, s. 3380 – 3385.
- [50] ŽENÍŠKOVÁ, Marta. *Pojistné na sociální zabezpečení: zaměstnavatelů, zaměstnanců, OSVČ, dobrovolně důchodově pojištěných: s komentářem a příklady k 01.01.2016*. Olomouc: ANAG, 2016. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 9788072639984.
- [51] ŽENÍŠKOVÁ, Marta. *Pojistné na sociální zabezpečení: zaměstnavatelů, zaměstnanců, OSVČ, dobrovolně důchodově pojištěných: s komentářem a příklady*. Olomouc: ANAG, 2018, (8. aktualizované vydání). Práce, mzdy, pojištění. ISBN 9788075541277.
- [52] Živnostenský řád. 227/1859 ř.z. Císařský patent ze dne 20. prosince 1859. Podle stavu k 18.11.1942 In: ASPI [automatizovaný systém právních informací]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2017-10-15].

SEZNAM PŘÍLOH

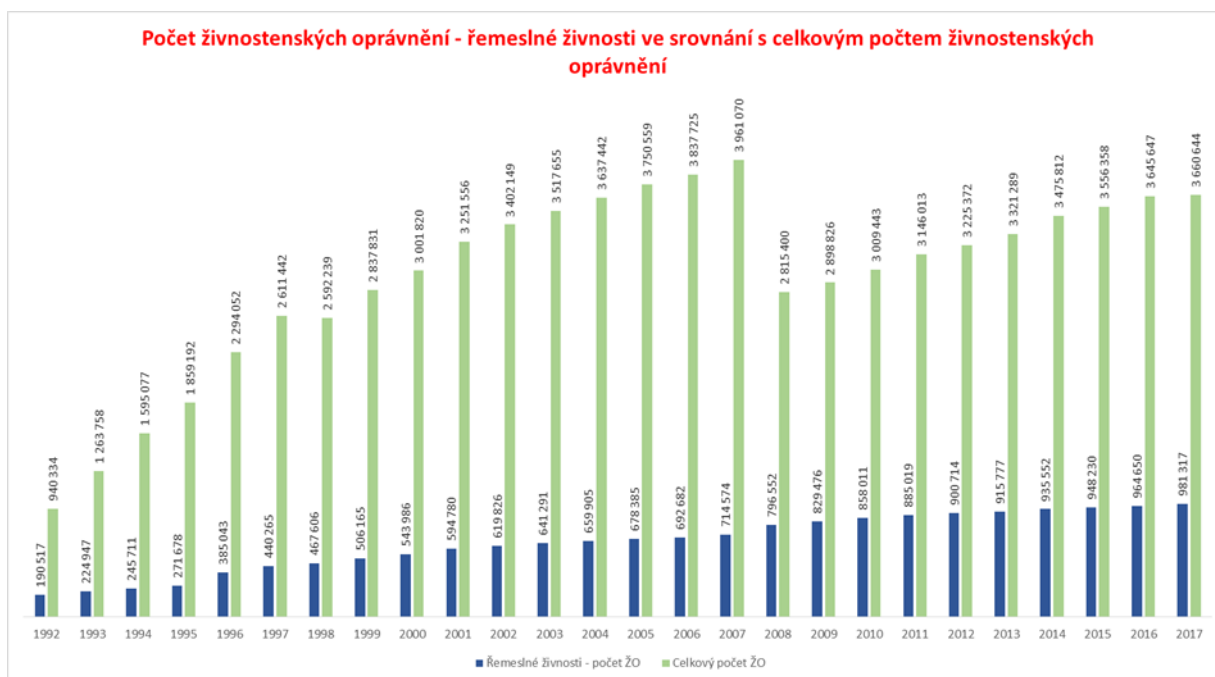
- Příloha A Počet živnostenských oprávnění k 31.12. v letech 1992 - 2017
- Příloha B Srovnání celkového počtu živnostenských oprávnění s řemeslnými živnostmi
- Příloha C Počet podnikatelů k 31.12.2017 dle právní formy v jednotlivých krajích
- Příloha D Počet živnostenských oprávnění vybraných řemeslných živností dle krajů k 31.12.2016 a 31.12.2017
- Příloha E Přehled rekvalifikací pro předmětné pracovní činnosti v letech 2014 – 2016 včetně grafického znázornění
- Příloha F Jednotný registrační formulář pro fyzické osoby
- Příloha G Prohlášení odpovědného zástupce

Příloha A – Počet živnostenských oprávnění k 31.12. v letech 1992 - 2017

ROK	ŽIVNOSTI KONCESOVANÉ	ŽIVNOSTI ŘEMESLNÉ	ŽIVNOSTI VÁZANÉ	ŽIVNOST VOLNÁ	CELKOVÝ POČET VŠECH PLATNÝCH ŽIVNOSTENSKÝCH OPRAVNĚNÍ	ZMĚNA OPROTI PŘEDCHOZÍMU OBDOBÍ (živnosti řemeslné)	OBJEM ŽIVNOSTÍ ŘEMESLNÝCH Z CELKOVÉHO POČTU PLATNÝCH ŽIVNOSTENSKÝCH OPRAVNĚNÍ
1992	89 312	190 517	164 467	496 038	940 334		
1993	124 558	224 947	203 508	710 745	1 263 758	34 430	17,80%
1994	147 668	245 711	239 092	962 606	1 595 077	20 764	15,40%
1995	165 602	271 678	269 919	1 151 993	1 859 192	25 967	14,61%
1996	142 933	385 043	269 128	1 496 948	2 294 052	113 365	16,78%
1997	148 897	440 265	241 446	1 780 834	2 611 442	55 222	16,86%
1998	101 811	467 606	197 494	1 825 328	2 592 239	27 341	18,04%
1999	128 932	506 165	190 604	2 012 130	2 837 831	38 559	17,84%
2000	130 223	543 986	234 405	2 093 206	3 001 820	37 821	18,12%
2001	131 688	594 780	259 390	2 265 698	3 251 556	50 794	18,29%
2002	131 972	619 826	270 550	2 379 801	3 402 149	25 046	18,22%
2003	120 258	641 291	280 356	2 475 750	3 517 655	21 465	18,23%
2004	120 326	659 905	289 179	2 568 032	3 637 442	18 614	18,14%
2005	128 145	678 385	294 513	2 649 516	3 750 559	18 480	18,09%
2006	122 245	692 682	300 311	2 722 487	3 837 725	14 297	18,05%
2007	122 593	714 574	307 777	2 816 126	3 961 070	21 892	18,04%
2008	112 162	796 552	221 441	1 685 245	2 815 400	81 978	28,29%
2009	112 213	829 476	224 478	1 732 659	2 898 826	32 924	28,61%
2010	115 742	858 011	236 158	1 799 532	3 009 443	28 535	28,51%
2011	119 234	885 019	274 584	1 867 176	3 146 013	27 008	28,13%
2012	119 989	900 714	296 256	1 908 413	3 225 372	15 695	27,93%
2013	143 084	915 777	314 764	1 947 664	3 321 289	15 063	27,57%
2014	217 926	935 552	331 165	1 991 169	3 475 812	19 775	26,92%
2015	232 298	948 230	346 865	2 028 965	3 556 358	12 678	26,66%
2016	248 137	964 650	360 637	2 072 223	3 645 647	16 420	26,46%
2017	262 937	981 317	299 786	2 116 604	3 660 644	16 667	26,81%

Zdroj: upraveno dle [28]

Příloha B – Srovnání celkového počtu živnostenských oprávnění s řemeslnými živnostmi

Zdroj: vlastní zpracování dle [28]

**Příloha C – Počet podnikatelů k 31.12.2017 dle právní formy
v jednotlivých krajích**

KRAJ	FYZICKÉ OSOBY	PRÁVNICKÉ OSOBY	Z TOHO CIZINCI	CELKEM
Hlavní město Praha	333 110	188 309	32 600	521 419
Středočeský	260 429	36 124	9 612	296 553
Jihočeský	123 562	17 061	2 817	140 623
Plzeňský	108 504	16 987	5 538	125 491
Karlovarský	55 115	8 971	4 899	64 086
Ústecký	131 678	18 536	7 814	150 214
Liberecký	91 904	12 502	2 563	104 406
Královéhradecký	106 641	15 028	2 579	121 669
Pardubický	90 690	13 108	2 144	103 798
Vysočina	85 693	10 901	1 500	96 594
Jihomoravský	219 549	53 697	7 063	273 246
Olomoucký	106 839	16 792	2 148	123 631
Moravskoslezský	187 700	33 470	4 118	221 170
Zlínský	108 513	16 921	1 833	125 434
CELKEM	2 009 927	458 407	87 228	2 468 334

Zdroj: vlastní zpracování dle [25]

PŘÍLOHA D – Počet živnostenských oprávnění vybraných řemeslných živností dle krajů k 31.12.2016 a 31.12.2017

KRAJ	VYBRANÉ ŽIVNOSTI								
	PEDIKÚRA, MANIKÚRA			HOLIČSTVÍ, KADEŘNICTVÍ			KOSMETICKÉ SLUŽBY		
	2016	2017	ZMĚNA	2016	2017	ZMĚNA	2016	2017	ZMĚNA
Hlavní město Praha	3 479	3 621	142	4 657	4 789	132	3 468	3 602	134
Středočeský kraj	3 340	3 462	122	4 633	4 730	97	2 779	2 900	121
Jihočeský kraj	1 510	1 591	81	2 307	2 324	17	1 179	1 228	49
Plzeňský kraj	1 655	1 726	71	2 007	2 027	20	1 110	1 170	60
Karlovarský kraj	1 123	1 189	66	1 141	1 173	32	740	763	23
Ústecký kraj	1 791	1 854	63	2 431	2 445	14	1 227	1 267	40
Liberecký kraj	1 020	1 063	43	1 462	1 485	23	836	875	39
Královéhradecký kraj	1 379	1 409	30	1 999	2 005	6	1 117	1 136	19
Pardubický kraj	1 146	1 174	28	1 654	1 654	0	919	945	26
Kraj Vysočina	937	970	33	1 557	1 595	38	758	805	47
Jiho-moravský kraj	2 816	2 929	113	3 886	3 948	62	2 547	2 648	101
Olomoucký kraj	1 181	1 226	45	2 018	2 050	32	1 064	1 114	50
Moravskoslezský kraj	2 199	2 292	93	3 750	3 763	13	1 786	1 829	43
Zlínský kraj	1 271	1 321	50	1 982	2 019	37	1 131	1 181	50
Celkem	24 847	25 827	980	35 484	36 007	523	20 661	21 463	802

CELKOVÝ POČET ŽO PRO VYBRANÉ ŽIVNOSTI - 2016	80 992
CELKOVÝ POČET ŽO PRO VYBRANÉ ŽIVNOSTI - 2017	83 297
ZMĚNA 2016/2017	2 305

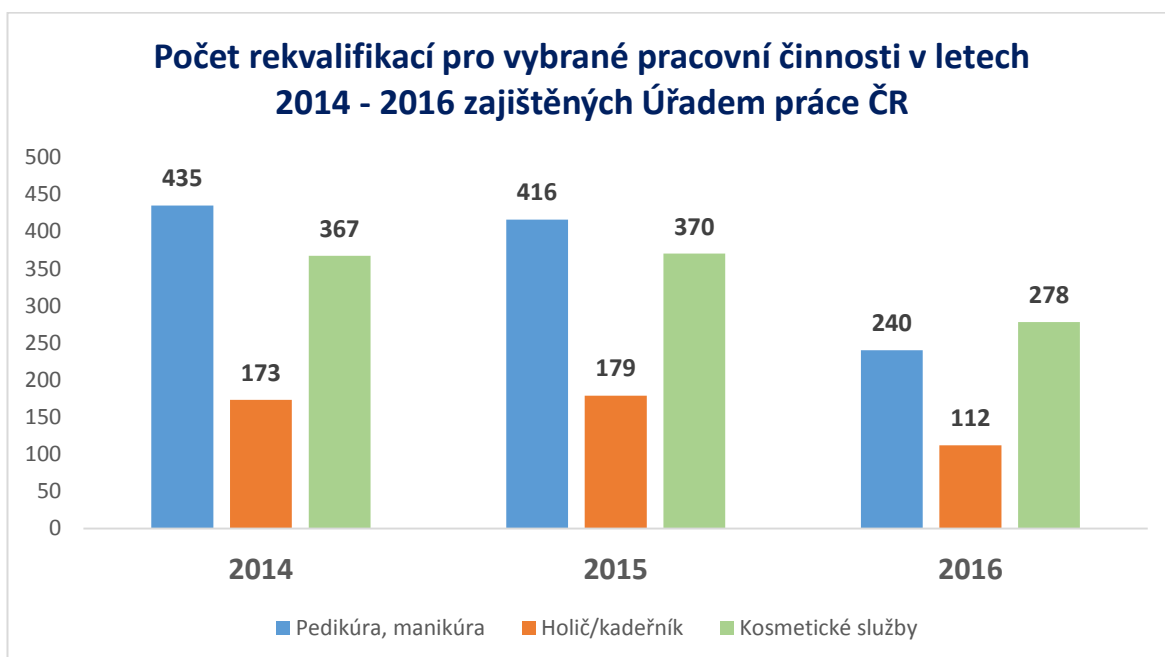
Zdroj: vlastní zpracování dle [26][27]

**Příloha E – Přehled rekvalifikací pro předmětné pracovní činnosti
v letech 2014 – 2016 včetně grafického znázornění**

	2014	2015	2016
Celkový počet všech rekvalifikací*, zajištěných Úřadem práce	46 454	38 078	22 548
rekvalifikace pro pracovní činnosti pedikúra, manikúra	435	416	240
rekvalifikace pro pracovní činnosti holič/kadeřník	173	179	112
rekvalifikace pro pracovní činnosti kosmetické služby	367	370	278
celkový počet vybraných rekvalifikací	975	965	630
celkový počet vybraných rekvalifikací v %	2,10%	2,53%	2,79%

* v rámci aktivní politiky zaměstnanosti

Zdroj: vlastní zpracování dle[17]

Zdroj: vlastní zpracování podle [17]

Příloha F - JRF pro fyzické osoby

JEDNOTNÝ REGISTRAČNÍ FORMULÁŘ

FYZICKÁ OSOBA

podací razítko

ČÁST A - PODNIKATEL

01 Podnikatel

a) titul	b) jméno	c) příjmení	d) titul
e) pohlaví ¹⁾ žena / muž ²⁾	f) rodné příjmení	g) všechna dřívější příjmení	
h) rodinný stav	i) místo narození	j) okres	
k) stát	l) státní občanství	m) datum narození	n) rodné číslo
o) identifikační číslo osoby		p) obchodní firma (jen u osob zapsaných do obchodního rejstříku)	

02 Adresa bydliště

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		
g) okres	h) stát		

03 Adresa sídla

a) sídlo trvale shodné s bydlištěm ³⁾	ANO / NE ³⁾		
b) název ulice	c) č.p. / č.ev.	d) číslo orientační	e) PSČ
f) název obce	g) část obce		
h) okres	i) stát		

04 Adresa pobytu na území ČR (pro zahraniční osoby) ³⁾

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		
g) okres	h) povolený pobyt do		

05 Předmět podnikání (u živnosti volně vyznačte čísla oborů činnosti na seznamu)

- ve smyslu § 45 resp. § 50 živnostenského zákona ohlašují živnost resp. žádám o koncesi

pořadové číslo 1.	
-------------------	--

06 Provozovna

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce	g) okres	
h) název provozovny	i) umístění provozovny		
j) datum zahájení provozování živnosti v provozně	k) provozovna podléhající kolaudaci ANO / NE ³⁾		
l) předměty podnikání provozované v provozně dle poř. čísla / u živnosti volně číslo oboru			

07 Odpovědný zástupce

a) titul	b) jméno	c) příjmení	d) titul
e) státní občanství	f) rodné příjmení	g) datum narození	h) rodné číslo
i) místo narození	j) okres	k) stát	l) pohlaví ¹⁾ žena / muž ²⁾

¹⁾ vyplní pouze fyzická osoba, která nemá přiděleno rodné číslo

²⁾ vyplní pouze osoba, která má adresu sídla shodnou s adresou bydliště

³⁾ vyplní pouze osoba, která má povolený pobyt

08 Adresa bydliště odpovědného zástupce

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		
g) okres	h) stát		

09 Adresa pobytu odpovědného zástupce na území ČR (pro zahraniční osoby)

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce	g) okres	

10 Datum ustanovení do funkce odpovědného zástupce

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

11 Ustanovení odpovědného zástupce pro předměty podnikání (pořadové číslo předmětu podnikání)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ČÁST B - OZNÁMENÍ SPRÁVĚ SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

- oznamuji ve smyslu zákona č. 582/1991 Sb., následující skutečnosti SSZ v		
a) datum zahájení samostatné výdělečné činnosti		b) přihlašuji se k dobrovolné účasti na nemocenském pojištění OSVČ od

ČÁST C - OZNÁMENÍ ZDRAVOTNÍ POJIŠTOVNĚ

- oznamuji ve smyslu zákona o veřejném zdravotním pojištění zahájení výkonu samostatné výdělečné činnosti zdravotní pojišťovně v		
a) název zdravotní pojišťovny	b) druh (kód) ZP	
c) číslo bankovního účtu / směrový (identifikační) kód	d) výše zálohy	
e) datum zahájení samostatné výdělečné činnosti		

ČÁST D - OZNÁMENÍ PRACOVNÍHO MÍSTA

- oznamuji ve smyslu zákona o zaměstnanosti volné pracovní místo / obsazení volného pracovního místa ¹ ÚP v			
a) místo výkonu práce	b) název profese	c) dle KZAM	d) vznik / obsazenost ² ke dni
e) pracovní právní vztah na dobu určitou / neurčitou ³	f) pracovní doba	g) počet míst	h) výše mzdy
i) požadované vzdělání, praxe			j) zveřejňovat ☐ ANO / ☐ NE ⁴
k) kontaktní osoba na pracovišti	l) poznámky: nabízené výhody, speciální požadavky apod.		

ČÁST E - VYBERTE ÚŘADY, VŮČI KTERÝM JE PODÁNÍ ČINĚNO

a) Živnostenský úřad	☐ počet příloh	b) SSZ	☐ počet příloh	c) Zdravotní pojišťovna	☐ počet příloh
d) Finanční úřad	☐ počet příloh	e) Úřad práce	☐ počet příloh		

ČÁST F – ADRESA PRO DORUČOVÁNÍ

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		g) okres
h) adresu použít i pro následující řízení ☐ ANO / ☐ NE ⁵			

ČÁST G – DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

a) telefon	b) datová schránka	c) e-mail
------------	--------------------	-----------

jmeno podatele	příjmení podatele	vlastnoruční podpis
v	dne	

Příloha G – Prohlášení odpovědného zástupce

PROHLÁŠENÍ ODPOVĚDNÉHO ZÁSTUPCE

podací razítko

Identifikační část podnikatele

a) jméno a příjmení / obchodní firma / název ¹⁾	b) identifikační číslo osoby
c) rodné číslo	d) datum narození ¹⁾

01 Odpovědný zástupce

a) titul	b) jméno	c) příjmení	d) titul
e) datum narození			

02 Adresa bydliště odpovědného zástupce

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		
g) okres	h) stát		

Prohlašuji ve smyslu ustanovení § 46 odst. 1 a 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, že souhlasím s ustanovením do funkce odpovědného zástupce u výše uvedeného podnikatele.

03 Předmět podnikání

--

jméno	příjmení	podpis odpovědného zástupce ²⁾
V	dne	

¹⁾ vyplní pouze fyzická osoba, která nemá přidělené rodné číslo

²⁾ podpis na prohlášení musí být úředně ověřen, neúčinní-li odpovědný zástupce prohlášení před živnostenským úřadem
MPO POZ – vzor č. 04 (082417)